

LA SOLIDARITAT... UN BON REMEI!

ENRIC SEGARRA BOSCH

Nº 3

**ALTRES SOLIDARITATS
BONES NOTÍCIES
M'HAURIA AGRADAT SER-HI**

LA SOLIDARITAT... UN BON REMEI!

Nº 3

ENRIC SEGARRA BOSCH

ÍNDEX

DL L 1301-2015 (III)

ALTRES SOLIDARITATS

LA DONACIÓ DE SANG

LA TRAGÈDIA DEL PRESTIGE

LA MARATÓ DE TV3

LA SOLIDARITAT DELS IMPOSTOS

LES INFRAESTRUCTURES PÚBLIQUES I LA SOLIDARITAT

EL MALBARATAMENT D'ALIMENTS

EL COOPERATIVISME

El cooperativisme a Catalunya

EL SUPORT DELS AVIS ALS NETS

SERVEIS ÍNTIMS PER A PERSONES AMB DIVERSITAT FUNCIONAL

ELS BENEFACTORS DELS ANIMALS

SORPRENENTS HISTÒRIES DE GOSSOS BENEFACTORS

L'HIPOPÒTAM I LA TORTUGA

BONES NOTÍCIES

NÉIXER AMB UN PA DAVALL DEL BRAÇ

UN POBLE MOLT SOLIDARI

L'AERÒDROM ABANDONAT

EL JUBILAT QUE ESTIMA ELS LLIBRES

UNA CADENA DE TRASPLANTAMENTS SALVA SIS VIDES

UN QUIOSQUER APRECIAT

HEROIS PER ACCIDENT

DONACIONS

DISMINUEIX LA FAM

M'HAURIA AGRADAT SER-HI

EL SUFRAGI FEMENÍ

LA MARXA DE LA SAL

SELMA

LA TRANSICIÓ ESPANYOLA

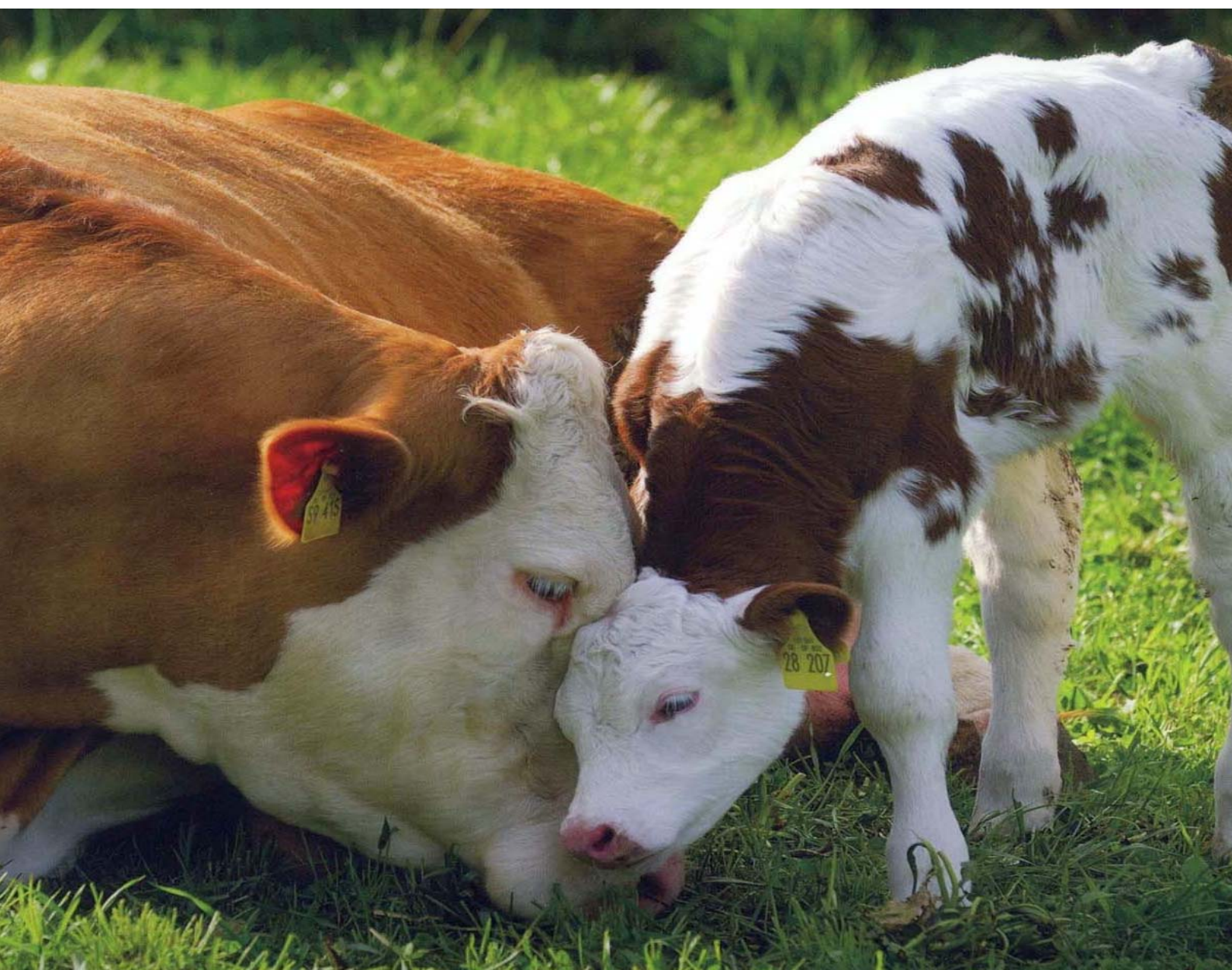
EL MUR DE BERLÍN

*Solidaritat no és donar el que sobra,
és donar el que falta.*

William Shakespeare.

ALTRES SOLIDARITATS

LA DONACIÓ DE SANG

Quan una persona perd sang en gran quantitat per un accident, una operació o per algun problema de salut, pot ser que necessiti rebre una transfusió de sang. Atès que la sang humana és una substància que actualment no es pot fabricar, és necessari extreure-la d'una altra persona i, a més, ha de ser compatible.

La sang ha estat considerada el líquid vital per excel·lència des del principi de la història i l'ús que se n'ha fet ha estat en funció de les creences i coneixements dels quals es disposava en cada moment. Però, no és fins a l'any 1818 que tingué lloc la primera transfusió de sang amb èxit de la història, i la va realitzar el Dr. James Blundell.

L'any 1900, Karl Landsteiner descobrí que les persones tenen diversos tipus de sang i que les transfusions no són compatibles entre persones amb grups sanguinis diferents. L'any 1901 va descriure el sistema ABO i posteriorment, l'any 1940, descrigué també el sistema RH, fonamentals per assegurar l'èxit de les donacions de sang.

L'any 1921, la Creu Roja de Londres creà la primera entitat municipal de donants de sang del món, per tal de resoldre els problemes d'abastiment que patien aleshores.

L'any 1928, Josep Antoni Grífols i Roig patentà la flebula d'anàlisi, aparell per a extraure mostres de sang per a l'anàlisi, i la flebula de transfusions, per a efectuar transfusions (indirectes), les primeres realitzades a l'estat espanyol.

A l'agost del 1936, Frederic Duran i Jordà va crear a Barcelona el primer servei de transfusió de sang del món. Va impulsar una metodologia que serviria per recollir les donacions de sang i ser transfoses a distància, en aquest cas al front de batalla de la guerra civil espanyola amb vehicles refrigerats. Aquest mètode va ser posteriorment aplicat a la Segona Guerra Mundial. Fins aleshores les transfusions eren de braç a braç amb la xeringa de Jubé.

Es té notícia que l'any 1937, a Barcelona existia l'Agrupació de Donadors de Sang de Catalunya d'Ajut al Combatent.

El 1945 es creà el primer banc de sang de l'estat espanyol.

L'any 1963, es creà l'Associació de Donants Voluntaris de Sang de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, sorgint així la primera associació de donants de sang de Catalunya.

Actualment, a Catalunya hi ha una complerta xarxa d'associacions de donants de sang que s'agrupen en la Federació Catalana de Donants de Sang i que es complementa amb altres institucions públiques, comptant amb unes 200.000 persones que com a mínim donen sang un cop a l'any.

A l'Urgell tenim una associació comarcal molt activa i que ha editat un llibret molt útil titulat "Sóc donant de sang... què necessites saber sobre la donació de sang", dirigit i coordinat pel bellputgenc Albert Torra Cabello, que també dirigeix la revista [Donem Sang].

Abans dels anys 70, a causa de la manca d'infraestructures, a l'estat espanyol la sang se solia obtenir dels familiars dels quals la necessitaven, o bé es comprava a donants esporàdics. A la majoria de clíniques i hospitals es disposava d'un ampli llistat de donants fixos i retribuïts per quan fes falta.

Actualment està prohibida la compravenda de sang, ja que es considera un recurs públic únicament destinable a institucions sanitàries per al tractament de pacients i la donació és totalment voluntària. No obstant això, no tots els països del món tenen organitzat un sistema públic de donació de sang tan bo com el que tenim aquí i nodrit únicament per voluntaris.

La necessitat de sang és constant i, per tant, també ho són les donacions dels voluntaris. Cada dia, tots els hospitals i clíniques de Catalunya necessiten l'equivalent a 1.000 donacions de sang per atendre els seus malalts, ja que la majoria d'intervencions quirúrgiques i molts dels tractaments mèdics requereixen transfusions.

Per tant, no es fa pas necessari explicar la importància que tenen els voluntaris donants de sang per a la salut de tothom, ja que tots estem exposats a necessitar una transfusió sanguínia algun dia.

Segons la web www.donarsang.gencat.cat:

Per què cal que **jo** doni sang?:

La donació de sang és un acte solidari i de participació ciutadana que beneficia el conjunt de la societat.

Per a tu tan sols és un moment, per a molts malalts pot suposar la vida.

La donació de sang és un acte senzill, segur, gens dolorós, i assistit per professionals especialitzats en tot moment. Per a tu, no comporta cap risc, però, en canvi, per a malalts de tot el territori, pot suposar avançar en el seu procés de curació.

Les donacions altruistes són l'única font d'obtenció.

Malgrat els avenços mèdics i tecnològics, ara per ara, la sang no es pot fabricar i tan sols es pot obtenir de les donacions altruistes de les persones.

Com que de cada donació de sang s'obtenen tres components sanguinis diferents amb aplicacions pròpies, podem afirmar que podem ajudar fins a tres malalts diferents.

La donació no ha d'estar lligada a situacions de tragèdia o d'emergència sinó que ha de ser un acte quotidià i habitual a les nostres vides. Només donant sang amb regularitat, disposarem sempre de sang suficient i segura en estoc.

La transfusió de sang o dels seus derivats s'ha convertit en una part imprescindible en l'actual assistència sanitària. L'increment de l'esperança de vida, la creació d'unitats de medicina intensiva, i les necessitats importants i constants d'alguns malalts, abans considerats irrecuperables, fan que la demanda de sang sigui creixent.

Jo puc donar sang?:

Pot donar sang qualsevol persona sana entre 18 i 65 anys que pesi més de 50 quilos.

Cal tenir aquest pes mínim, perquè en cada donació es recull una quantitat estàndard per a tots els donants (450 ml).

Es recomana que les dones donin sang un màxim de tres vegades l'any i els homes un màxim de quatre, sempre respectant que, entre donació i donació, ha de passar un mínim de dos mesos.

A diferència del que passa quan un es fa una anàlisi de sang, quan fem una donació, no cal estar en dejú. Fins i tot és recomanable haver fet un àpat normal.

Tant per a la seguretat del donant com del receptor, es realitza una història clínica i una sèrie de proves abans de la donació. Després d'aquesta, s'analitza la sang.

Has de saber que pots donar sang:

Encara que hagi patit hepatitis abans dels 12 anys.

Encara que no estiguis en dejú.

Encara que tinguis el colesterol elevat.

Encara que prenguis algun dels medicaments més freqüents.

La figura del donant de sang és tot un exemple de comportament cívic i de solidaritat.

El Toni Albà va dir: "Donar, una gran acció: donar les gràcies, donar la mà, donar el bon dia... Ho fem sense ni adonar-nos-en. Aleshores, dóna sang. Ni te n'adonaràs i ajudaràs a moltes persones a riure, a viure! I què et costa? Res, una estoneta de relaxació i satisfacció. Dóna sang, dóna vida!"

LA TRAGÈDIA DEL PRESTIGE

El dia 13 de novembre del 2002, un vell petrolier que transportava 77.000 tones d'hidrocarburs de Letònia a Gibraltar es trobava a la deriva enfront de les costes de Muxía (Galícia) després de ser copejat per un temporal. El vaixell va navegar durant diverses hores amb onades de 6 metres i vents molt forts, perdent gran quantitat de fuel per una esquerda que s'havia obert al casc. Les autoritats espanyoles van denegar al petrolier el permís per atansar-se a qualsevol port del país.

Una setmana després, el 19 de novembre del 2002, el vaixell es va partir en dos i es va enfonsar a una profunditat de 3.850 metres a 133 milles del cap de Fisterra. Així va començar el desastre del Prestige, un deteriorat vaixell monocasc de 26 anys d'antiguitat, amb bandera de conveniència de les Bahames, que no havia passat cap revisió a fons des del 1999.

L'enfonsament del Prestige va provocar una immensa marea negra que va afectar una ampla zona compresa entre el nord de Portugal i les Landes de França. Prop de 2.000 km de costa es van veure afectats pel popularment anomenat "chapapote", tenint una especial incidència a Galícia i originant un desastre ecològic de grans proporcions.

La part afectada de la costa no sols tenia gran importància ecològica (com és el cas de les Ries Baixes), sinó també una notable indústria pesquera.

La marea negra del Prestige va suposar danys per valor d'uns 4.328 milions d'euros per Espanya, dels quals 2.439 milions corresponien a Galícia, encara que els números podrien ser majors a causa de l'alta dependència que té aquesta comunitat del sector pesquer, va assenyalar el pèrit de la Fiscalia, Maria Loureiro.

Des del desastre, els petroliers monocasc estan prohibits a tota la Unió Europea.

Deu anys d'investigació judicial, nou mesos de judici i, al final, la causa més gran a Espanya per un delictes mediambiental s'ha resolt amb una única condemna: la del vell capità del vaixell, el grec Apostolos Mangouras, per un delictes de desobediència greu a les autoritats espanyoles, ja que va trigar tres hores a acceptar el remolc del vaixell, en perill i vessant fuel, quan va patir l'accident enfront de les costes gallegues. La condemna fou de 9 mesos de presó, que no li caldrà complir.

L'estat espanyol va quedar lliure de tota culpa, encara que fos molt qüestionada socialment i políticament la seva gestió de l'accident abans, durant i després del mateix.

També es van deslliurar de la sentència algunes parts de l'entramat empresarial del Prestige, concretament l'empresa armadora Universe Maritime i la firma que va expedir el darrer certificat de navegabilitat del vaixell, la classificadora American Bureau of Shipping (ABS).

Espanya es va gastar en va 30 milions d'euros intentant portar a plet la societat dels EE. UU. ABS, un dels líders mundials en el seu sector, al considerar més que provat que el vell petrolier estava en tan males condicions que mai hauria d'haver obtingut, llevat que fos de manera fraudulenta, els permisos per a navegar.

Milers de persones anònimes, tant locals com provinents de tots els racons d'Espanya, van acudir immediatament a aquelles costes per ajudar a netejar-les, convertint-se en els protagonistes de la costa gallega durant molt de temps, **en el que fou un dels majors actes de solidaritat que es recorden.**

"El primer dia hi havia dues o tres persones; el segon dia vam continuar uns quants més amb poques eines, però el tercer dia, quan vaig arribar a l'aparcament no m'ho podia creure, hi havia un munt de cotxes. Es va duplicar la població d'Oia (Pontevedra), on hi vivim unes 3.000 persones i hi havia més de 4.000 voluntaris, era increïble", explicava un veí emocionat.

"Fou un exemple de solidaritat. Al principi hi vam posar els nostres mitjans. Després, l'alcalde ens va reunir per a concretar què podíem fer i com havíem d'organitzar tots els voluntaris que anaven arribant."

Un voluntari va explicar "que tots aportaven el seu granet de sorra: el metge s'encarregava de revisar els ulls dels qui netejaven "chapapote", el fuster els hi feia cubells per a retirar-lo, una parella de vells els hi preparava entrepans, etc."

"Tenia 19 anys i estava estudiant periodisme a la Universitat de Sevilla. Vaig decidir anar a passar les festes de Nadal ajudant aquella gent", va comentar Juanlu.

Tots els voluntaris coincidiren en ressaltar l'hospitalitat i el bon tracte de la gent local quan hi van arribar, encara que no tots van tenir les mateixes facilitats.

"L'organització fou perfecta, ens van tractar genial. Dormíem en poliesportius i les confraries ens convidaven a menjar". "El primer dia que vaig arribar a la platja semblava que estava neta, però quan aixecaves una pedra

estava tot ple de chapapote”. “Era desmoralitzant veure que després de tres mesos i tant de treball, encara sortien xarxes de l’aigua plenes de fuel”.

Aquests voluntaris ressaltaven l’ambient solidari que es respirava aquells dies i coincidien en què “fou una experiència especial que tornarien a repetir sense dubtar-ho”. Tot i així, cal tenir en compte que la feina que feien era molt pesada i desagradable: arrencar quitrà i més quitrà de les pedres o de la sorra durant hores i més hores, moltes vegades valent-se només de les mans.

“Nunca Más” fou el crit unànime de moda a Galícia durant molt de temps, així com el nom de la plataforma ciutadana que va néixer per evitar nous casos com el del desastre del Prestige i denunciar la situació.

El moviment va sorgir de manera similar a com ho va fer el voluntariat, de manera espontània i desorganitzada davant la commoció i la preocupació que va despertar el succés entre la població gallega.

“Vam sorgir al voltant de la catàstrofe, fou una cosa que va commocionar tot el món. Observar astorats com portaven el vaixell d’un lloc cap a l’altre, sense sentit, d’una manera erràtica i la decisió d’allunyar-lo de la costa enmig d’un gran temporal. El desastre era un desastre anunciat”, deia el portaveu de Nunca Más.

Aquest portaveu desvetllava la duresa dels primers moments de l’arribada de la taca a la costa. “Era una sensació d’impotència absoluta, el món se t’ensorra, el poble sencer es va tirar al mar per a recollir el Chapapote”.

Però també recorda els bons moments dintre del desastre i ressalta la solidaritat que es va viure aquells dies. “El millor fou veure que tot el món s’hi va abocar, comprovar que tots feien el que podien, aquesta sensació d’humanitat profunda, de solidaritat...”. Va dir el Xaquim Rubido.

La resposta inicial dels membres del Govern espanyol a tot això, en les seves declaracions a “bombo i platillo”, era que amb totes aquestes accions de suposada solidaritat i voluntariat el que es pretenia era treure les coses de context i aprofitar-les per atacar el Govern. Va passar molt de temps abans no van reconèixer públicament l’abast de la catàstrofe.

LA MARATÓ DE TV3

La Marató de TV3 és un projecte solidari impulsat per Televisió de Catalunya i la Fundació La Marató de TV3 i enfocat a obtenir recursos econòmics per a la investigació científica de malalties que, ara per ara, no tenen curació definitiva.

Però La Marató de TV3 va més enllà de l'obtenció de fons. Té una important tasca de sensibilització de la població catalana respecte a les malalties a les quals es dedica i a la necessitat de potenciar la recerca científica per prevenir-les i/o curar-les. Per a La Marató és tan important la recaptació de diners com la divulgació científica, la conscienciació i l'educació de la societat en la cultura científica.

El 1992, any en què va començar, TV3 va ser la televisió pública pionera a Espanya a fer un "telethon".

El programa de televisió, que se celebra anualment el mes de desembre, té una durada aproximada de 15 hores en directe i està conduït per un o dos presentadors que, com la resta de l'equip, fan una autèntica maratón. Cada any el segueixen més de 3 milions de persones.

La recaptació de La Marató en el seu conjunt d'activitats és, els darrers anys, d'uns 12 milions d'euros i genera una mobilització ciutadana tan extraordinària que s'ha consolidat com la gran festa de la solidaritat a Catalunya. Per això, és el programa que més fons recapta a l'estat espanyol i se situa al mateix nivell de les maratons internacionals de més prestigi.

El programa combina la sensibilització, la divulgació científica i l'entreteniment. Durant l'emissió s'explica la realitat de les malalties a través del testimoni directe de les persones que les pateixen, de les seves famílies, dels metges i els científics que hi tenen relació, i amb l'ajuda de les tècniques audiovisuals més avançades. Guiada pel rigor científic i l'ètica, La Marató de TV3 combina aquest plantejament amb la voluntat de ser també un programa d'entreteniment. Per això també hi col·laboren figures del món de la música, el teatre, el cinema o l'esport que participen en el programa desinteressadament o que, com molts altres voluntaris anònims, dediquen el seu temps a recollir les trucades de donacions en les seues telefòniques o en altres tasques de suport.

Des de l'any 2005 s'edita el Disc de La Marató (amb 215.000 còpies l'any 2013 i que es ven amb diversos diaris un sol diumenge) i des del 2008 el Llibre de La Marató (amb 15.000 còpies l'any 2013 i que es ven als quioscs).

Al disc, cada any hi participen no sols destacats cantants catalans sinó també de fora, de manera desinteressada i en català, com per exemple: Laura Pausini i Rosario el 2014; Pablo Alboran i Luz Casal el 2013; Alejandro Sanz i Miguel Bosé el 2012; Ana Torroja, Malú, Raphael i Melendi el 2011; Martirio i Ecos del Rocío el 2010; Lolita, Chenoa i Manolo Escobar el 2008; La Oreja de Van Gogh i Antonio Orozco el 2007; El Canto del Loco el 2006; i Sergio Dalma, que és català però resident a Madrid, els anys 2011 i 2005.

Els resultats de les diferents edicions de La Marató han demostrat la capacitat de convocatòria i cohesió de TV3, així com la capacitat de la societat catalana d'aplegar-se en un acte solidari. La reacció de la població és tan exitosa per la quantitat de diners recaptats com pel nombre de ciutadans i empreses que es mobilitzen per la causa. Els primers, col·laborant amb les seves donacions i treball i organitzant actes en suport de La Marató (més de 1.000 arreu dels Països Catalans). El món empresarial aporta el seu treball, els seus productes i serveis o les seves donacions, i així fa possible que el total dels fons recaptats es destini a sensibilització i recerca. En la gràfica es pot veure que, malgrat la crisi, la recaptació ha crescut molt en els darrers anys.

Bellpuig, per mitjà de diverses entitats, també organitza cada any molts actes i, a més, es desplaça un autocar als estudis de TV3 per a presenciar el programa. El programa televisiu comença a les 10 del matí i dura unes 15 hores, amb cinc canvis de públic a tres hores per torn.

Els diners recaptats, una vegada deduïdes algunes despeses inevitables d'administració i promoció (un 12% aproximadament), es reparteixen en diversos projectes segons l'objectiu de l'any: per exemple, l'any 2012 es van finançar 42 projectes d'investigació sobre el càncer, dels 318 que ho van demanar, amb més d'11 milions d'euros repartits.

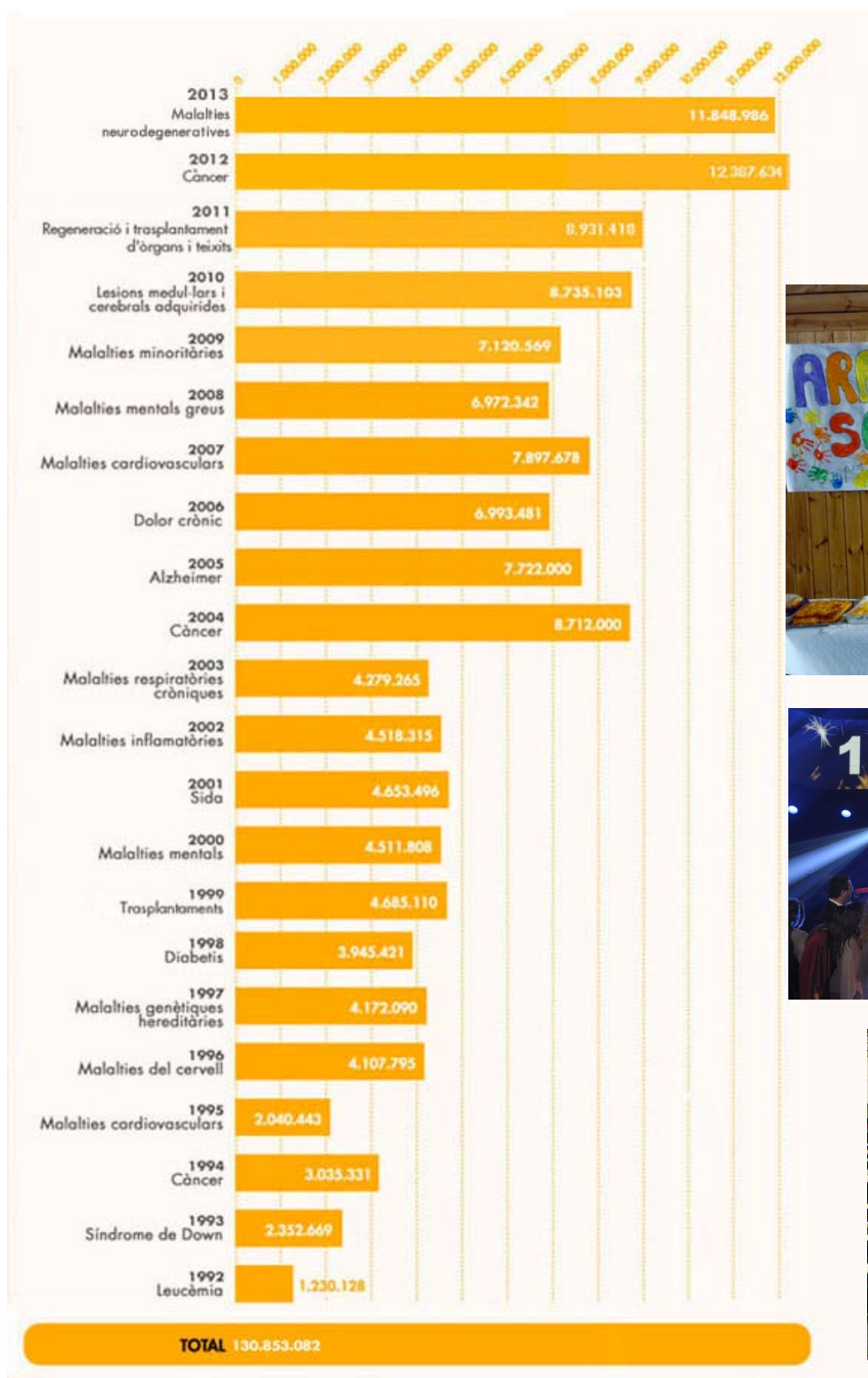
L'elecció d'aquests projectes beneficiaris és, precisament, una de les tasques més difícils, la qual és delega en persones expertes tant estrangeres com nacionals. Precisament aquest any 2012 es van produir moltes crítiques

entre la comunitat d'investigadors del càncer, ja que entre els 42 projectes aprovats n'hi faltaven molts dels presentats per les entitats més prestigioses catalanes i, en canvi, se n'havien aprovat altres que havien estat refusats pel Pla Nacional de R+D en altres convocatòries. La Fundació de La Marató ja ha pres mesures per a millorar el procés de selecció.

Per altra banda, hi ha qui opina que aquestes tasques les hauria de fer el govern i no pas per mitjà de maratons, que ja paguem prou impostos perquè s'ocupin d'aquests temes. I probablement tenen raó: el govern hauria de dedicar més diners a la recerca biomèdica (i a la recerca en general), però aquí cada euro suma, cap euro dedicat a recerca sobra. Encara que el govern dediqués cinc vegades més pressupost a finançar grups de recerca, l'aportació d'11 milions d'euros extra cada any seguiria sent igual d'útil. En aquest cas es pot ben assegurar també que "allò que cadascú de nosaltres donem, no ho donarà ningú més".

(Informació extreta de la web de La Marató de TV3).

PROJECTES I RECAPTACIONS PER ANYS

LA SOLIDARITAT DELS IMPOSTOS

Possiblement tothom sap què són els impostos, per a què serveixen, què és el frau fiscal i quina relació tenen amb la solidaritat. No obstant això, donada la poca responsabilitat que en aquesta qüestió tenen alguns ciutadans contribuents i la repercussió negativa que això comporta a la societat, m'atreveixo a aportar les següents dades i reflexions perquè hi pensem una mica en positiu tots plegats, malgrat els desenganys que alguns polítics i altres persones defraudadores ens puguin produir.

Què són els impostos?:

S'entén per impostos o tributs aquells ingressos exigits pel poder fiscal sense oferir cap contraprestació directa al tributant (l'IRPF, l'Impost de Societats, el del Patrimoni, l'IVA, l'IBI, ...); i s'entén per taxes aquells ingressos que sí ofereixen una contraprestació (la recollida d'escombraries, el registre d'una escriptura...).

Els impostos es divideixen en directes i indirectes:

Els impostos directes són els que afecten directament a una persona o entitat determinada a causa de les seves possessions o rendes (l'IBI, l'Impost sobre el Patrimoni, l'IRPF, l'Impost de Societats...) i tenen en compte les circumstàncies econòmiques i personals de cadascú a l'hora de determinar l'import a pagar, és a dir, paga més qui més té o més guanya.

Els impostos indirectes són els que graven les despeses i el consum de les persones o entitats (l'IVA, l'impòst sobre el tabac i la benzina...). Aquests es diuen indirectes perquè no afecten de manera directa als ingressos d'un contribuent sinó que recauen sobre el cost d'un producte o servei, incidint en el seu preu final. Tothom en paga el mateix percentatge o import, sigui quina sigui la seva situació econòmica i personal.

Per a què serveixen els impostos?:

Els impostos tenen com a principal objectiu finançar les despeses de l'estat, les autonomies, els municipis, etc. Sense la recaptació d'impostos aquestes administracions públiques no podrien funcionar, ja que gairebé no tenen altres recursos.

Entre les despeses de les administracions públiques s'hi troben la construcció d'infraestructures (carreteres, parcs, biblioteques, instal·lacions esportives, escoles, hospitals...), el manteniment del seu personal (polítics, administratius, militars, policies, bombers, metges, mestres...), la dotació dels sistemes de protecció social (subvenció de medicaments, pagament de les prestacions d'atur, invalidesa i jubilació...), el pagament de les despeses corrents (llum i calefacció de les escoles, material mèdic dels hospitals...), etc.

En alguns casos els impostos poden tenir com a objectiu també un efecte dissuasiu en la compra de certs productes com el tabac i l'alcohol, o desanimar l'exercici de determinades activitats econòmiques com la importació des d'alguns països, etc.

Cal tenir en compte que, encara que moltes de les necessitats que experimenten les persones puguin satisfer-se de manera individual amb els seus propis recursos, n'hi ha moltes altres que sols és possible atendre-les d'una manera col·lectiva, unint recursos mitjançant l'aportació d'una part dels ingressos de cadascú. Aquesta aportació es realitza bàsicament pagant impostos, amb la finalitat de constituir un fons comú amb el qual cobrir el cost dels béns i serveis públics.

Els impostos estan inspirats en el principi de progressivitat, que vol dir que pagarà més qui més tingui o més guanyi, per això es diu que els impostos tenen també una funció redistributiva, que vol dir que els que poden, aporten el que altres no poden aportar. S'aporti molt o poc, tothom té el mateix dret a beneficiar-se dels béns i serveis públics, excepte en alguns casos en què sols se'n poden beneficiar els ciutadans que tenen una capacitat econòmica inferior (per exemple, certs serveis socials, subvencions, beques...).

Malgrat la gairebé nul·la llibertat d'elecció que existeix en els impostos, en el de la renda els contribuents poden escollir si volen o no que un 0,7% del que ells paguen es destini a l'església catòlica, i si un altre 0,7% (independent i compatible amb l'anterior) volen o no que es destini a finis socials (si tothom digués que sí a la casella dels fins socials, s'hi destinarien uns 500 milions d'euros a l'any, el doble que ara).

Totes les despeses que suporten les administracions públiques no sempre són acceptades per tots els contribuents, manifestant el seu desacord i, fins i tot, arribant a la insubmissió fiscal parcial. Per exemple, els pacifistes no volen que amb els seus impostos es pagui material i personal militar; els catòlics conservadors no

volen que amb els seus impostos es cobreixin avortaments en la sanitat pública; els catalans que amb els seus impostos es paguin curses de braus; els no catalans que es subvencionin entitats com Òmnium Cultural; etc. Qüestions, totes elles, molt difícils de resoldre.

El frau fiscal:

Actualment, l'economia submergida (aquella part de l'activitat econòmica que hauria de pagar impostos i no en paga) se situa entre el 24 i el 28% del PIB espanyol (Producte Interior Brut, que és el valor de tots els productes i serveis generats en un any a Espanya). És a dir, que es poden arribar a deixar d'ingressar a Hisenda entre 60.000 i 70.000 milions d'euros a l'any per culpa del frau fiscal (impostos que entre els particulars i les empreses haurien de pagar i no paguen).

Aquesta economia submergida, actualment és la que més creix entre els països del nostre entorn, ja que l'any 2006 era del 20% i ara pot ser que sigui del 28%.

Segons els experts, aquest fet és degut a què no s'apliquen tots els controls necessaris per evitar-ho, i a què els espanyols som molt propensos a justificar l'economia submergida quan ens afecta personalment, ja que no ho veiem com una estafa contra tota la societat, tot hi ser-ho.

Encara que el 44% de la població considera que el frau fiscal és el segon major problema actual d'Espanya, ja que sap que la disminució d'ingressos per part d'Hisenda representa més retallades als serveis socials i gravàmens més alts, una bona part d'aquesta mateixa població accepta encantada comprar un producte o servei sense pagar l'IVA quan se li presenta l'ocasió. El que vol dir que, encara que són conscients del mal que el frau fiscal fa al país i a la seva gent, "se n'obliden" quan afecta a la seva butxaca.

Si bé és cert que una bona part del frau fiscal es produeix en els grans patrimonis i grans empreses, perquè procuren tributar en "paradisos fiscals" o perquè fan moltes "martingales" al límit de la legalitat, també ho és que en el món de les micro-empreses, autònoms i professions lliberals, és molt fàcil defraudar pels sistemes tributaris que se'ls apliquen.

Els impostos són solidaris?:

Els impostos i cotitzacions a la seguretat social, malgrat la mala fama que tenen, són l'eina més important que tots els països del món tenen per a cobrir les necessitats bàsiques de la població (educació, sanitat, atur, pensions, seguretat, infraestructures, etc.).

A causa de la seva progressió (com més es té, més es paga) i discriminació segons la riquesa personal (qui més té, més paga), en certa manera també és re distribuïdora de la riquesa. Encara que els impostos no siguin perfectes, com tampoc ho és el seu acompliment per part de molts contribuents que intenten defraudar tot el que poden, és l'única possibilitat ferma de donar els serveis bàsics a qui no se'ls pot pagar, a més de molts altres serveis d'interès general, pagant-los tothom en funció de les seves possibilitats econòmiques.

Això no ho han aconseguit ni les ONGs (que es nodreixen d'aportacions voluntàries i, per tant, escasses), ni els règims político-econòmics com el comunisme, ni les religions amb uns principis solidaris com el cristianisme.

La implantació d'uns impostos universals, justos i solidaris, i que tota la gent els acceptés de bon grat, podria ser la millor eina per la solidaritat.

LES INFRAESTRUCTURES PÚBLIQUES I LA SOLIDARITAT

Gairebé sempre que s'ha de fer alguna infraestructura pública, i cada vegada més, es produeixen grans protestes per part dels ciutadans i col·lectius més directament afectats per la seva ubicació.

Quan es projecten embassaments, canals, línies elèctriques d'alta tensió, carreteres, autovies, línies ferroviàries, aeroports o les seves ampliacions, presons, centres d'acollida, tanatoris, mesquites, depuradores, abocadors, plantes de reciclatge, prospeccions petrolieres, etc., es produeixen controvèrsies, inclús aldarulls i enfrontaments, entre les parts possiblement afectades i les promotores, siguin aquestes públiques o privades.

Avui mateix, diumenge 7 de setembre del 2014, en un sol diari (El País) es poden trobar fins a tres notícies de problemes d'aquest tipus, sense cap relació entre elles:

- Una parla del malestar generat a les Illes Canàries per l'autorització del govern central de realitzar prospeccions petrolieres a les seves costes, ja que les persones relacionades amb els negocis turístics temen que els perjudiqui la seva activitat i els ecologistes temen que danyi la fauna marina. En canvi, si es trobés petroli, molts industrials locals hi veurien noves oportunitats de negoci i el govern central la possibilitat de disminuir la gran dependència energètica de l'estranger que pateix Espanya.

- L'altra parla de les protestes que s'han començat a produir a l'estat de Califòrnia davant l'anunci de voler construir un AVE que travessi de nord a sud aquest estat (Califòrnia és un estat dels Estats Units que té una economia i població equivalents a Espanya, amb un dels tràfics més intensos que existeixen en aquesta ruta, i que no disposa de cap AVE). En aquest cas, els que de moment més es queixen són els residents de les zones per on passarà l'AVE, ja que preveuen que baixarà el valor dels seus habitatges.

- La tercera es refereix a les moltes molèsties que estan patint els veïns del barri de Görlitzer Park de Berlín des de fa anys, perquè allí s'hi troben moltes discoteques i cerveseries que reben cada dia milers de joves amb comportaments incívics (com està passant al barri de la Barceloneta, segons les notícies d'aquests dies). Les queixes dels veïns contrasten amb la satisfacció dels propietaris dels locals i altres beneficiats per aquesta concentració d'oci en aquest barri.

També em venen a la memòria molts altres conflictes que els darrers anys han omplert pàgines dels diaris com, per exemple...

- El tram de La Panadella de l'autovia Lleida-Barcelona va sofrir un retard de molts anys a causa de no posar-se d'acord en el seu traçat les diverses parts implicades, produint-se mentre tant molts accidents mortals en l'antiga carretera, que de ben segur no s'haurien produït si s'hagués disposat de la nova via a la data prevista inicialment.

- L'ampliació de l'aeroport de Barcelona amb una tercera pista i una nova terminal, fa pocs anys, va ocasionar unes grans controvèrsies entre els ajuntaments implicats i les autoritats aeroportuàries, titllant l'ampliació d'exagerada i innecessària. No obstant això, aquest mes d'agost del 2014, com va passar el mateix mes del 2013, aquest aeroport ha superat el de Madrid en tràfic (4,2 milions de passatgers en un sol mes), tot i que el de Madrid continua disposant d'unes millors infraestructures.

- L'AVE basc, la "Y basca" que unirà les tres capitals amb França i Madrid, que fa molts anys es va començar i en trigarà molts més encara a acabar-se, va provocar un gran rebuig en bona part de la societat basca (sindicats, partits, col·lectius i ens locals, organitzacions ecologistes, etc.) realitzant-se nombroses manifestacions i actes de protesta, i fins i tot hi va haver un atemptat mortal per part d'ETA contra un empresari que treballava en les obres de l'AVE. Actualment continua rebutjant-se per part molta gent. Entre les qüestions criticades es deia que aquesta infraestructura no és vertebradora del País Basc, que només serveix per unir Madrid amb França, i que perjudica ecològicament i paisatgísticament molts paratges singulars.

- L'anomenada "autopista elèctrica" (MAT, línia elèctrica de molt alta tensió) entre Baixas (França) i Sentmenat (Barcelona) pels Pirineus va començar a plantejar-se l'any 2001, amb la promoció dels governs francès, espanyol i català, ja que deien que era molt important i urgent unir les xarxes elèctriques dels dos estats per a doblar el seu potencial. Poc després començaren les protestes al territori francès i, el 2004, també al català, ja que es deia que l'impacte visual i ambiental de les torres i els cables seria molt alt, a més de consolidar la dependència energètica de Catalunya i Espanya de l'estranger, ajorenant la implantació

d'energies alternatives. Les protestes foren molt fortes i persistents durant molts anys, esvaint-se amb algunes modificacions del traçat i amb la promesa d'importants compensacions als més afectats. El 2014, l'obra segueix el seu curs i les protestes també.

- També es van produir grans protestes durant el projecte i construcció de l'embassament, ja acabat, d'Itoiz (Navarra) i del Canal de Navarra, encara no acabat, que se'n nodreix. Aquest canal, en els trams ja construïts, està revitalitzant molt l'agricultura i l'agroindústria local (cosa que no està passant, de moment, en els trams ja regables del Canal Segarra-Garrigues).

I així podríem anar explicant més i més exemples d'infraestructures públiques (i privades) que, malgrat la seva aparent conveniència econòmica o social, han estat molt protestades per les persones i col·lectius afectats, al·legant les seves possiblement legítimes raons com, per exemple, la presó prevista inicialment a Estaràs-Cervera i projectada finalment a Tàrraga (ara suspesa per manca de diners); la planta de biomassa de Nufri al Palau d'Anglesola; els molins de vent de diverses poblacions del nostre entorn; etc.

La majoria de projectes s'han dut a terme i han resultat finalment beneficiosos per la societat en general, tot i que poden haver ocasionat perjudicis a unes minories afectades, per expropiacions insuficientment compensades, danys col·laterals no tinguts en compte, etc. N'hi ha altres, poques, que finalment no s'han tirat endavant i, possiblement, mai sabrem si ha estat encertada o no aquesta decisió.

Davant de situacions com aquestes, crec que ha de prevaler el bé comú, però minorant i compensant el millor possible els perjudicis de la minoria afectada; és a dir, tothom ha de ser prou transigent i solidari per a fer possible allò que és necessari, procurant acontentar tothom.

El que no és possible és voler energies alternatives però no deixar fer embassaments on hi ha l'aigua i les condicions geotècniques necessàries, o no deixar plantar els molins eòlics on hi fa molt de vent, etc.

Tampoc és convenient fer-se fort cada part en la seva postura, sense transigir gens, i anar allargant la resolució del conflicte anys i anys. Al final, si es fa la infraestructura, pot ser que arribi tard, essent més cara i amb una gran pèrdua d'oportunitats mentre ha estat suspesa (recordar el cas del tram de La Panadella de l'autovia Lleida-Barcelona). O, si finalment no es fa, el gran malbaratament d'esforços, recursos econòmics i temps ocasionats endebades, que s'haurien pogut invertir en la recerca d'unes altres solucions.

EL MALBARATAMENT D'ALIMENTS

Hi ha alguna cosa que no funciona prou bé en el sistema alimentari mundial: la Terra produeix suficient per a donar menjar als seus 7.000 milions d'habitants i, això no obstant, 840 milions de persones pateixen fam permanentment. Per altra banda, una quantitat semblant de persones pateix diferents formes d'obesitat, una malaltia que ja s'ha convertit en crònica a molts països.

Als països desenvolupats, més d'una quarta part del menjar que es produeix, processa i distribueix, acaba a les escombraries sense haver donat cap profit, conseqüència d'una comercialització ineficient i d'un model de consum basat en el malbaratament (malbaratar = malgastar, fer malbé). Per altra banda, el sistema alimentari i energètic cada vegada esprem més els recursos naturals disponibles, amb la qual cosa arribarà un dia en què serà totalment insostenible. (Un ciutadà occidental consumeix, de mitjana, els mateixos aliments, aigua i energia que 10 ciutadans asiàtics o africans).

Com a conseqüència del malbaratament d'aliments, grans quantitats d'aigua, terra i energia s'inverteixen en va. Per cada caloria de menjar és necessari invertir entre 7 i 10 calories d'energia. L'agricultura absorbeix el 70% dels 3.800 milions de m³ d'aigua que es consumeixen a l'any, és a dir, 2.660 milions de m³. D'aquests, 550 milions es destinen a regar cultius que no arribaran a cap plat.

Durant els darrers 20 anys s'ha reduït molt el nombre de persones que passen gana, però estudiosos del tema adverteixen que pot tornar a augmentar molt durant els propers 40 anys si no s'optimitzen els recursos per a la producció i distribució d'aliments.

Més dades: entre 1.400 i 2.000 milions de tones d'aliments es perden cada any en tot el planeta, que representa del 35 al 50% del que es produeix, comptant des de la recollida de la collita fins al consum final.

Als països desenvolupats, la major part de les pèrdues es produeixen en el procés de comercialització i en les llars (179 kg per habitant i any), mentre que en els països del tercer món, els problemes se centren en la ineficiència de les tècniques agrícoles, el mal emmagatzematge i el transport de les collites (als països asiàtics productors d'arròs es poden arribar a perdre el 40% de les collites).

També per raons econòmiques o especulatives es fan malbé, voluntàriament, milions de tones d'aliments naturals cada any, per tal de mantenir els preus en el mercat.

Els estudis realitzats culpen del malbaratament dels aliments, als països més desenvolupats, a una cultura del consum basada en l'estètica dels productes, una política de dates de caducitat massa estricta i unes tècniques de venda dels supermercats que fomenten que els consumidors comprin més menjar del que necessiten, encara que l'acabin llençant: els habitants d'aquests països llencem més del 30% dels aliments que comprem. L'any 2011, les grans superfícies del Regne Unit van rebutjar un terç de les collites de fruites i verdures del país, ja que, malgrat ser totalment comestibles, no tenien un aspecte suficientment atractiu pels seus estàndards.

A Espanya, 7,7 milions de tones d'aliments (163 kg per persona, de mitjana) que podrien haver-se consumit, o als que se'ls podia haver donat un altre ús, acaben a les escombraries cada any. Són productes que es refusen a causa dels mals hàbits de consum, els alts estàndards de qualitat de les empreses (que refusen els que no compleixen els seus canons estètics), o la mala planificació de comerços i ciutadans. Espanya ocupa el sisè lloc d'Europa en malbaratament d'aliments.

Es refusen tomàquets perquè són "massa petits", però es compren altres varietats "precisament perquè són petits". Es refusen pastanagues perquè són una mica "tortes", ja que els consumidors volen que els vegetals siguin perfectes i tots iguals com si s'haguessin fet en una màquina i no per mitjans naturals. Es refusen aliments envasats perquè hi ha una "arruga" a la capsula i altres aliments perquè estan a punt de sobrepassar la data de "consumir preferentment" (que no vol dir que "caduquin", sinó només que poden arribar a perdre una mica el seu color, sabor o aroma inicials, tot i ser perfectament comestibles durant bastant temps més).

Aquesta és una realitat escandalosa ara més que mai, ja que una tercera part de la població espanyola està en risc de pobresa a causa de la crisi. Per aquest motiu s'estan estudiant algunes iniciatives per tal d'evitar el malbaratament d'aliments, per part dels governs, les indústries alimentàries, la Unió Europea, els bancs d'aliments, etc.

Però qui hi pot fer molt per evitar el malbaratament d'aliments som els mateixos consumidors, ja que el 40% dels rebutjos alimentaris que es produeixen a Europa provenen de les llars, sigui perquè se n'acumulen massa a

casa i després ens sobren, perquè no es conserven bé, perquè es confon la “data de caducitat” amb la de “consumir preferentment”, o per altres raons.

També el sistema de comercialització pot millorar: els supermercats i botigues generen un 5% de les deixalles alimentàries, gairebé sempre per raons “comercials” més que “sanitàries”, que solen acabar en els contenidors, encara que alguns establiments ho donen als bancs d'aliments, Càritas o altres entitats solidàries.

Uns altres que hi poden fer una bona aportació són els productors d'aliments, que generen el 39% dels rebutjos, essent molt alts en fruites i verdures, una part dels quals es deriva cap a l'elaboració de sucres o conserves, o es lliura als bancs d'aliments.

La donació i distribució d'aliments frescos s'ha de fer amb rapidesa perquè no es malmetin, cosa que no sempre és possible pels bancs d'aliments i altres organitzacions receptores, ja que disposen de molts pocs mitjans.

El model alimentari vigent, amb els seus malbarataments, no es podrà mantenir gaire temps més degut a l'augment de la població al planeta i a l'esgotament dels recursos naturals: cal reaccionar!

Els nostres hàbits de consum alimentari han de ser cada vegada més responsables, és a dir, han de guiar-se per criteris de sostenibilitat amb els recursos naturals i el medi ambient, i de solidaritat amb els que no disposen de suficients aliments i amb les futures generacions.

(Escrit amb algunes dades recollides de l'Alba Tobella i la Maria R. Sauquillo).

El Club de Roma, als anys 70, va dir: “La sostenibilitat es basa en satisfer les necessitats de la població actual sense comprometre els recursos i possibilitats de les generacions futures”.

EL COOPERATIVISME

Una **cooperativa** és una associació autònoma de persones que s'han unit de manera voluntària per a satisfer les seves necessitats i aspiracions econòmiques, socials i culturals **en comú**, mitjançant una empresa de propietat conjunta i gestió democràtica. Per tant, poques modalitats empresarials poden ser tan **solidàries** com les cooperatives.

Les cooperatives estan basades en **els valors** de l'autoajuda, l'autoresponsabilitat, la democràcia, la igualtat, l'equitat i la solidaritat. En la tradició dels seus fundadors, els socis cooperativistes fan seus els valors ètics de l'honestetat, la transparència, la responsabilitat i la vocació social.

Els principis cooperatius són pautes mitjançant les quals les cooperatives posen en pràctica els seus valors. Foren adoptats per l'Aliança Cooperativa Internacional l'any 1995 i són 7:

1. Adhesió voluntària.

Les cooperatives són organitzacions voluntàries: són les sòcies i els socis els qui prenen la decisió de formar-ne part. La cooperativa està oberta a totes les persones que poden aportar-hi el seu treball o usar-ne els serveis i que estan disposades a acceptar les responsabilitats de ser socis, sense discriminació de sexe, raça, opció política o religió.

2. Gestió democràtica per part dels socis.

Les cooperatives són organitzacions gestionades democràticament pels seus socis i sòcies, que participen activament en la fixació de les polítiques d'actuació i en la presa de decisions. La participació suposa el dret i el deure de ser escollit per als càrrecs socials de la cooperativa. La distribució de vots no es basa en el capital, sinó que cada soci té un vot.

3. Participació econòmica dels socis.

Per formar part d'una cooperativa cal aportar un capital, que es fixa als estatuts; la llei no fixa cap quantitat mínima. Els socis gestionen el capital de manera democràtica. La distribució dels excedents es fa retribuïnt de manera principal la participació en l'activitat cooperativitzada, el treball, no la participació en el capital.

4. Autonomia i independència.

Les cooperatives són organitzacions autònomes, gestionades pels seus socis que han de mantenir la llibertat de controlar el seu propi destí.

5. Educació, formació i informació.

Les cooperatives proporcionen educació i formació als socis i sòcies i als treballadors perquè puguin contribuir al desenvolupament de les mateixes d'una manera eficaç. També informen el gran públic (entorn), especialment els joves i els líders d'opinió, de la naturalesa i beneficis de la cooperació.

6. Cooperació entre cooperatives.

Les cooperatives serveixen als seus socis i sòcies d'una manera eficaç i enforteixen el moviment cooperatiu treballant conjuntament mitjançant estructures locals, nacionals, regionals i internacionals.

7. Interès per la comunitat.

Les decisions que pren la cooperativa han de ser responsables amb l'entorn en què està situada i promoure la participació en el desenvolupament de la comunitat.

Els socis de les cooperatives participen activament en les decisions tècniques i productives que configuren la manera com es realitza el treball que cal dur a terme. També prenen les decisions estratègiques de l'empresa, assumint conjuntament els riscos econòmics i socials que en comporta la titularitat. Aquesta participació requereix un alt nivell de motivació de les persones que en formen part.

Les cooperatives aporten un valor afegit al sistema econòmic: creen ocupació estable i de qualitat, i permeten als ciutadans tenir una influència directa en els assumptes del mercat que els afecten.

Segons dades de la Unió Europea, les cooperatives aporten prop del 7% del PIB. A l'Estat Espanyol els ocupats a les cooperatives representen el 4,58% del mercat laboral. A Catalunya es tenen registrades 11.084 cooperatives, que ocupen més de 40.000 persones treballadores i més d'un milió de persones associades (socis de consum o de treball, per exemple).

Tipus de cooperatives:

Cooperatives de primer grau: formades per persones que tenen uns interessos comuns i que s'agrupen per realitzar-los de manera consensuada. En funció de la seva activitat, poden ser:

- Agràries.
- Marítimes, fluvials i lacustres (relacionades amb els llacs).
- Assegurances.
- Consumidors i usuaris.
- Crèdit.
- Ensenyament.
- Habitatges.
- Sanitàries.
- Serveis.
- Treball associat.
- Mixtes.

Cooperatives de segon grau: integrades per un mínim de dues persones jurídiques, una de les quals, almenys, ha de ser una cooperativa.

Segons diu la Sònia Flotats en la seva web soniaflotats.com, les cooperatives són el futur del model empresarial i, segurament, social...

El sistema capitalista actual es basa en l'ànim de lucre; és a dir, l'important és obtenir beneficis, diners, sense tenir en compte massa més: ni el que produïm, ni com ho produïm ni a costa de què ho produïm, ni tan sols per què ho produïm. Aquest sistema, dut a l'extrem, ens ha portat a la situació econòmica i social actual.

A l'altre extrem trobem les ONGs, organitzacions sense ànim de lucre que cerquen un bé comú i en les quals obtenir recursos econòmics és senzillament un mitjà per fer aquest bé. El problema de les ONGs és que en la majoria de casos aquests recursos els han d'aconseguir demanant a canvi de "res". Un "res" molt relatiu, és cert, però difícil de tangibilitzar... Aquest model sembla que tampoc és sostenible, ja que, tal com estem veient, la dependència de tercers el fa poc efectiu.

El cooperativisme es troba a mig camí d'un i altre model i sembla ser una alternativa molt interessant.

Un exemple claríssim d'aquest model és la cooperativa La Fageda. Aquesta va néixer per una necessitat: la d'aconseguir que persones amb discapacitat mental puguin treballar. I per aconseguir-ho es crea un model de negoci al voltant, que primer comença amb un viver de plantes i, adaptant-se al mercat i a les necessitats d'aquestes persones, s'acaba convertint en el que avui dia coneixem, una empresa de làctics increïblement bons. És a dir, el negoci és el de menys, l'important és la finalitat. Actualment La Fageda està complint el seu objectiu principal i a més està generant recursos (beneficis) per poder dur a terme altres tasques de caràcter més assistencial amb persones amb discapacitat.

Un cas semblant ho és la cooperativa L'Olivera, de Vallbona de les Monges, de la qual se n'ha parlat al primer volum de La Solidaritat... un bon remei! Però, per altra banda, recentment ha fet fallida la històrica i molt gran cooperativa basca Fagor, possiblement per no adaptar-se a la nova situació econòmica espanyola de crisi.

I és que si tal com es diu, el problema del nostre sistema és que hem convertit el mitjà (el creixement econòmic) en la finalitat; el cooperativisme ens permet donar la volta a la truita i assolir un bé comú a través de la generació de recursos.

És per tot això que les cooperatives podrien ser el futur del model empresarial i social, així com la porta d'entrada a la **Teoria del Bé Comú** formulada per l'escriptor i economista austríac Christian Felber.

El secretari general de les Nacions Unides, Ban Ki-moon, va dir el 2012: "Les cooperatives són un recordatori per la comunitat internacional de que és possible perseguir tant la viabilitat econòmica com la responsabilitat social".

EL COOPERATIVISME A CATALUNYA

L'origen del cooperativisme cal situar-lo a l'Anglaterra del començament del segle XIX, en plena revolució industrial i en paral·lel amb altres moviments obrers i de transformació social com l'anarquisme, el socialisme, el marxisme i el sindicalisme. Per la seva banda, Catalunya va ser precursora del moviment cooperatiu a l'estat espanyol. Això és degut al fet que es tractava d'una zona amb una forta implantació industrial i que foren els obrers industrials, agrupats en centres de producció, els primers interessats a trobar solucions als seus problemes. Posteriorment, el moviment s'estengué a l'Estat espanyol, principalment a València, Andalusia, Euskadi i Galícia.

A mitjans de segle XIX, els moviments obrers es troben molt arrelats a la realitat catalana, per bé que estava prohibit qualsevol tipus de moviment col·lectiu. Tanmateix, es posen en marxa les primeres associacions d'obrers amb la finalitat d'obtenir ajut de tipus mutualista. Aquestes organitzacions funcionen com a cooperatives, si bé la idea del cooperativisme no era coneguda encara. El 1840 trobem formes mixtes de sindicat obrer, mutualitat i cooperativa de producció o de consum que neixen com a arma de resistència activa de la classe treballadora.

El 1868 la Direcció Central de Societats Obreres de Barcelona, de recent constitució, organitzà un congrés en què apostà pel cooperativisme com a fórmula pel desenvolupament econòmic, acceptant així els principis de la cooperació. El 1902, el moviment cooperatiu català es dona a conèixer internacionalment quan es participa al congrés de l'Aliança Cooperativa Internacional (ACI) de Manchester. L'esforç i tenacitat fa que el 1920, Catalunya, a través de la Federació de Cooperatives Catalanes, ingressi a l'ACI com a membre de ple dret. El 1929 ho fa la *Federación Nacional de Cooperativas de España*.

El 1942, l'ACI dóna de baixa les dues organitzacions com a conseqüència de la nova llei del règim de Franco per a les cooperatives. Aquesta llei oblidava els principis cooperatius, eradicava l'autonomia cooperativa i establia tot tipus d'intervencions administratives discrecionals. La nova llei estatal franquista de cooperatives reflecteix una clara subordinació de la cooperativa a la *Central Nacional Sindicalista*, sindicat de la Falange Espanyola. La dictadura de Franco és un cop molt fort pel cooperativisme català. Mentre que el 1935 s'estima l'existència de 300 cooperatives de producció i treball, el 1942 en trobem 65.

Fins a arribar el segle XX, a Catalunya trobem cooperatives tant de consum com de producció, però també destaca aleshores per tenir alguna cooperativa d'habitatge, d'ensenyament, de pescadors, de serveis, d'electricitat, de transports, però sobretot per tenir una cooperativa sanitària, "Quinta de Salut l'Aliança", la més gran d'Europa i que fou un exemple seguit per la resta de països.

També destaquen les cooperatives agrícoles, promocionades per la *Unió de Rabassaires*, que englobaven les activitats de viticultura, floricultura, avícola, lletera, ramadera... Les cooperatives agràries es trobaven en quasi totes les poblacions de Catalunya i controlaven la majoria del tràfic econòmic.

Per últim, destaca la "Fusió cooperativa per a la matança del porc". Es tractava d'una cooperativa de segon grau constituïda a Barcelona el 1910 i integrada per diverses cooperatives de consum; l'objectiu era fixar millors preus i lluitar per la qualitat dels aliments, i també la defensa de la salut i la higiene dels cooperativistes. Per això, disposaven d'un laboratori per analitzar la qualitat i descobrir sofisticacions aplicables a l'alimentació.

Aquest auge minvà quan, durant el franquisme, les cooperatives creades foren dissoltes en considerar-se marxistes i "roges". Per això molts dirigents de cooperatives decidiren exiliar-se.

És a partir de la segona meitat dels anys 60 quan comença un cert despertar en la creació de noves cooperatives i la reanimació d'algunes que havien quedat inoperants. A diferència de les antigues i clàssiques cooperatives de consum, els associats de les quals procedien bàsicament de la classe obrera, els socis d'aquestes noves entitats abasten a tots els estaments socials. A més, el concepte o idea del cooperativisme es va estenent a tota la societat, ja que s'amplia considerablement l'àmbit d'actuació d'aquestes organitzacions en adaptar-se a les noves necessitats que van sorgint. Les noves normatives en matèria de cooperatives trenquen el constrenyiment en què havien estat sotmeses, reconeixent aquestes entitats com autèntiques empreses i declarant explícitament que qualsevol activitat legal podrà desenvolupar-se per una cooperativa.

En aquest moment reprenen importància les cooperatives de serveis com a formes d'organització col·lectiva d'indústries i professionals independents. Prenen un paper important les cooperatives d'ensenyament com a clara alternativa innovadora que utilitza metodologies progressistes desvinculades de la situació política i

religiosa. Les cooperatives d'habitatge són les principals precursors de llars per a les classes socials amb dificultats per adquirir un habitatge digne i les cooperatives agràries reprenen l'activitat principalment a Tarragona i Lleida.

En els darrers 30 anys ha anat evolucionant el concepte que es tenia del cooperativisme, particularment en el nostre país. Anteriorment es partia de la idea que aquestes organitzacions no eren pròpiament "societats" sinó meres "associacions" i en cap cas s'havien de considerar com a "empreses".

S'havia oblidat la raó de ser del cooperativisme, com a alternativa que escapa del capitalisme sense arribar a enfrontar-s'hi. El cooperativisme neix perquè el treballador no sigui explotat pel capitalista, sinó que sigui responsable i beneficiari del seu esforç, creant nova riquesa, associant-se per assolir els objectius, per tal de remunerar el treball i no el capital. Així s'ha entès el cooperativisme a tot el món.

A partir de 1980, la Generalitat de Catalunya assumeix plenes competències en matèria de cooperatives; situació que permet que durant els anys següents neixin les federacions de cooperatives i la Confederació de Cooperatives de Catalunya, organitzacions que fan possible entre 1982 i 1985 la creació de més de 4.000 cooperatives.

En aquest moment, a Catalunya torna a calar aquesta manera de viure i entendre el cooperativisme, ja que es reconeixen les possibilitats que ofereixen les cooperatives de formar grans empreses que poden abastar multitud d'activitats i que transcendeixen l'àmbit territorial, no només local sinó nacional. S'adeqüen als nous temps donant pas, per exemple, a les cooperatives d'iniciativa social que es basen en la inserció social de col·lectius desfavorits a partir de l'autoocupació.

Actualment, les cooperatives són reconegudes com a empreses, i no per això han perdut en absolut la seva finalitat social ni el seu aspecte formatiu, estan prenent un gran impuls, tant en el nostre país com a la resta del món. Malgrat que han variat les formes de gestió, i ara estan en mans de persones professionals molt qualificades, els seus valors, el seu ideari i la voluntat dels seus associats segueixen essent els mateixos que els impulsats pels pioners de la Rochdale el 1844.

(Resum de elfuturescooperatiu.coop)

EL SUPORT DELS AVIS ALS NÉTS

Una de les més grans i esteses mostres de **solidaritat familiar** d'avui en dia és la que donen els avis tenint cura dels seus néts.

Normalment, l'actual generació d'avis en jubilar-se no s'ha de preocupar més de la qüestió econòmica, pel la qual cosa sol deixar de treballar totalment, disposant de molt de temps, d'una llarga esperança de vida, d'una notable salut i d'una bona vitalitat física, que en generacions anteriors no van poder gaudir.

El naixement d'un nadó transforma completament el dia a dia d'una llar. Als compromisos i responsabilitats ja existents, se'n sumen altres molt diferents: la d'educar el petit de la casa i acompanyar-ho en el seu desenvolupament i creixement. Els plaers de tenir un nadó són molts, però no es pot ignorar que el treball augmenta.

En moltes famílies, conciliar treball, casa, economia i fills és una tasca que requereix molta habilitat i, en alguns casos, sacrificis.

L'arribada d'un nadó no només transforma la vida dels pares, sinó també la de molts avis. Poder comptar amb ells és un recurs molt valuós. La presència dels avis és un consol i un alleujament per les famílies que creixen. L'actual situació de crisi econòmica, així com les retallades socials que ha comportat, ha posat en evidència que molts avis s'han convertit en el matalàs protector de moltes famílies joves afectades, permetent-los en alguns casos mantenir un cert nivell de vida i, en altres, possibilitant-los fins i tot la subsistència.

Avui en dia moltes famílies, a causa de les obligacions laborals tant del pare com de la mare, tindrien molts problemes per cuidar els fills si no fos per l'ajuda dels avis. Però el paper dels avis en l'educació del nen va molt més enllà del que podria donar un/a cangur. La seva presència influeix en el desenvolupament emocional del nen, li mostra altres perspectives i, amb freqüència, li ofereix un tracte més serè i menys angoixat que el que solen donar-li els pares. Els avis poden aportar temps, paciència, experiència, tolerància, etc. i un sentiment de família extensa, d'estirp, de tenir unes arrels que vénen del passat.

Què poden aportar els avis als pares:

- Molt suport i consells, fruit de la seva experiència, per a tenir cura del primer nadó i, més endavant, d'aquest quan es va fent gran.
- Tenir cura dels nens quan els pares no poden fer-ho com, per exemple, recollint-los del col·legi, portant-los a les activitats extraescolars, vetllant-los quan es posen malalts, emportant-se'ls a casa a dormir quan els pares han de sortir o anar de viatge, etc.
- Ajudar en l'educació dels nens, enriquint la comunicació entre pares i fills i, si cal, intentant apaivagar les dues parts quan es presenta un conflicte.
- Contribuir amb la seva experiència en moments de crisi familiar i, si cal i es pot, ajudant-los econòmicament o de qualsevol altra manera.
- Donar suport al pare o a la mare divorciada.
- Etc.

Què poden aportar els avis als néts:

- Molts sentiments apropiats, bons consells i coneixements que han adquirit en el transcurs de les seves vides.
- Els avis transmeten costums, històries i valors familiars, així com altres elements culturals, mantenint els vincles entre generacions.
- També transmeten valors d'ajuda i respecte a l'altra gent gran, ja que els néts respecten els seus avis.
- A molts nens els encanta estar amb els seus avis per diferents i variades raons: alguns perquè al costat dels avis no hi ha tantes ordres ni obligacions; d'altres perquè poden fer coses diferents amb ells: menjar el que volen, anar al parc, en definitiva... sentir-se més lliures; però a la majoria de nens els agrada també perquè realment estimen els seus avis.
- La síntesi entre l'experiència, la distància generacional, la permissivitat i l'excepcionalitat acostuma a generar admiració als néts, que idolatren els seus avis, de qui aprenen una altra manera de veure i viure el món.
- Els avis solen ocupar un lloc destacat en la vida del nen, en la seva infància, i influeixen poderosament en el seu desenvolupament emocional. No cal estranyar-se, per tant, que en el món infantil estiguin tan presents.
- Etc.

Què poden aportar els néts als avis:

- La relació dels avis amb els seus néts és sempre molt enriquidora per a les dues bandes, també pels avis. Un dels molts exemples d'això ho és que els avis poden aprendre amb els seus néts algunes de les noves tendències i tecnologies, com la utilització d'un mòbil o ordinador, etc., apropant-se més a les noves generacions.
- Tenir cura dels néts també és útil als avis en la mesura que representen una injecció de vitalitat i energia en un moment en què els anys poden començar a passar factura.
- Els néts també apropen d'alguna manera els avis amb els fills, perquè a partir del seu naixement la relació entre els avis i els pares canvia i passa a ser d'igual a igual, de pares a pares.
- Pels avis, també és molt beneficiós perquè se senten més útils, més considerats i més valorats pels seus fills.
- Etc.

Que haurien de tenir en compte els avis:

- Reforçar sempre els criteris educatius dels pares, deixant de banda els seus, ja que les generacions de pares i fills són diferents i, per tant, també ho són els criteris educatius vigents.
- No fer o dir res que pugui deteriorar la imatge dels pares.
- No voler estar mai en primera línia. Per tant, res de protagonismes excessius, sinó desig de servir i passar desapercebuts si així cal.
- Màxim respecte a la unitat familiar que formen els seus fills, amb tota la consideració a l'espòs o esposa dels seus fills, estimant-los i mostrant-los l'afecte amb detalls.
- No interferir mai quan els pares estan sancionant.
- Si es volen fer regals als néts, demanar l'acord dels pares.
- Els avis han de tenir cura dels néts sense sobreprotegir-los. Han de saber establir les diferències entre les manifestacions d'estima lògiques i les que poden portar-los al malcriament.
- La casa dels avis estarà sempre oberta per als seus néts, i han de procurar que sigui un lloc agradable, la qual cosa no vol dir que no s'exigeixin algunes normes de convivència de les quals els pares no s'han de desentendre.
- Hauran de saber disposar de temps per a crear llaços afectius amb els seus néts, jugant amb ells, etc., sense perdre mai la paciència.
- A vegades, als avis els pot semblar que els seus fills en algunes coses s'equivoquen en l'educació dels seus fills i creuen que haurien d'ajudar-los. En primer lloc han de valorar bé si s'equivoquen o simplement és qüestió de costums o d'opcions diferents de les que a ells els hi han anat bé. Els avis han d'estar oberts a altres opcions perquè el que pot haver servit per a ells, pot no ser el millor per la família dels seus fills.
- Els avis han de "ser-hi quan fan falta" però també han de saber "no ser-hi de més" en altres ocasions. És fonamental no immiscir-se massa en la vida dels fills.
- És molt important tenir en compte que els fills, ara convertits en pares, són els que han de prendre les decisions en relació als seus fills i no els avis, encara que també siguin els seus néts.
- Els avis també han de saber dir "no" als pares quan calgui. Han de saber mesurar les seves forces i ser conscients de la seva situació personal. Hi ha avis que creuen que poden amb tot i al final això els hi passa factura físicament i psíquicament. Per evitar aquestes situacions, han de parlar-ne amb naturalitat amb els seus fills.
- És convenient que els avis tinguin la seva pròpia vida al marge dels fills i néts, i que segueixin gaudint de les seves estones d'oci.
- Etc.

Obligacions dels pares envers els avis:

- És de vital importància que els pares, des que els nens són molt petits, inculquin l'amor i el respecte cap als seus avis, com a persones insubstituïbles que seran en el seu procés de formació.
- Els avis poden ser un valuós puntal pels pares tenint cura i donant bons exemples als néts, però no ha de recaure sobre ells la responsabilitat d'educar-los, que correspon principalment als pares, això sí, amb l'ajuda de tots. Hi ha una important diferència entre el paper de ser pares i el de ser avis. Per exemple, és normal que els avis, en absència dels pares, concedeixin alguns capritxos als néts i se saltin algunes regles que els pares no gosarien saltar-se. Els avis no hi són pas per educar els néts, sinó per ajudar i donar-los afecte.
- Els pares han de saber veure quins són els límits dels avis en la seva dedicació als néts. No han de delegar-los-hi excessives tasques ni fer-los-en més responsables de l'estrictament necessari i convenient.

La línia divisòria pot ser aquella en què els avis deixen de gaudir de la seva dedicació als nets i ho veuen ja com una obligació que els causa una certa angoixa. Una cosa és que els avis gaudeixin dels nets, tot i ajudar els fills, i una altra és que se sentin utilitzats pels fills.

- La cura dels néts es converteix en un problema quan és una obligació a temps complet pels avis, sense que aquests puguin fer totes les seves activitats diàries o es puguin realitzar personalment, ja que la majoria d'avis que s'encarreguen dels seus néts són jubilats amb plans per tenir més temps lliure per a ells mateixos i fer les coses que anteriorment no han pogut fer.

- Si es sobrepassen aquests límits, que cal saber trobar i delimitar, pot passar que se'n senti la qualitat de vida i salut dels avis, que ja no tenen la mateixa energia que abans, i els provoqui un cansament físic o un estrès psicològic tornar a ser "pare" dels seus néts.

- Hi ha avis la màxima aspiració dels quals és dedicar el seu temps a tenir cura dels seus néts, però n'hi ha d'altres que desitgen dedicar el seu temps lliure, ara que en tenen, a gaudir de les aficions i activitats que no van poder exercir quan eren més joves. Això s'ha de respectar i deixar-los fer, ja que tenen tot el dret sobre el seu temps lliure i la seva pròpia vida.

- Hi ha avis que pot ser que tinguin minvades les seves forces i que, per tant, sigui molt esgotador per a ells tenir cura dels seus néts, encara que no ho diguin. S'ha de saber detectar aquests casos i alliberar-los de qualsevol esforç no convenient envers els néts.

- Tots els avis necessiten gaudir sovint dels seus néts (i els néts dels seus avis). Per tant, en aquells casos en què els avis no poden tenir mai cura dels seus néts, per la raó que sigui, els pares no han d'escatimar esforços perquè es puguin trobar sovint i gaudir mútuament de la seva companyia.

Per tant, comptar amb l'ajuda i participació dels avis en l'educació dels fills aporta avantatges per a tots: els avis se senten més útils i valorats, els pares més tranquils, i els néts encantats.

SERVEIS ÍNTIMS PER A PERSONES AMB DIVERSITAT FUNCIONAL

(privat)

Catalunya, primera comunitat que posa en marxa un protocol de serveis íntims per a persones amb discapacitat. El debat sobre sexe i discapacitat està a l'ordre del dia. A Europa cada vegada més persones estan a favor dels drets sexuals de les persones amb discapacitat.

A Catalunya, ha nascut una associació sense ànim de lucre que presta serveis íntims a persones amb diversitat funcional. Es tracta de Tandem Team Barcelona, i ha engegat un protocol pioner a la comunitat que posa en contacte a assistents i usuaris, anomenat Tandem Intimty.

Com funciona? El protocol vol servir de pont entre les persones que vulguin rebre i oferir assistència sexual. Els seus referents són els models belga i holandès, que es basen en una selecció personalitzada d'usuaris i assistents.

Una vegada rebudes les sol·licituds, l'associació les estudia, selecciona als candidats i suggereix una entrevista de 20 minuts entre assistent i usuari. Durant aquesta, ajusten les expectatives, arriben a un acord i, posteriorment, reporten les seves impressions a la coordinadora de Tandem Intimty, qui valora si continuar o no amb l'assistència. A partir d'aquí, les persones tenen llibertat per arribar als acords que creguin necessaris i el nombre d'assistències és il·limitat.

El protocol es va assajar amb un programa pilot en el qual hi van participar 11 usuaris i s'hi van realitzar 15 proves d'assistència sexual. Actualment ja està en marxa. *Tandem Team* compta amb diversos nois i noies voluntaris, i alguns d'ells també ofereixen serveis homosexuals o bisexuals. La valoració que fan des de l'associació és positiva, i destaquen sobretot la bona resposta dels familiars de les persones amb discapacitat psíquica.

I és que, segons Patricia Carmona, vicepresidenta de l'Associació de Lesionats Medul·lars i Grans Discapacitats Físics de Catalunya (Aspaym) *“hi ha molta ansietat de pares de discapacitats psíquics perquè hi ha joves que no tenen oportunitats sexuals. Són els mateixos pares que de vegades satisfan els seus fills, i això no els hi correspon. Hi han d'haver professionals que sàpiguen com fer-ho.”*.

(Extret de www.validasinbarreras.com/ca/noticias).

L'associació Tandem Team Barcelona es va constituir a l'octubre del 2013 i no cobra per posar en contacte a assistents i usuaris, de moment es manté amb les aportacions del Francesc Granja (tetraplègic des de fa més de 20 anys per un accident de cotxe, president de l'associació, professor d'ESADE i que rep una pensió), amb el treball voluntari de Maria Clemente (psicòloga especialitzada en neuro-rehabilitació) així com amb la col·laboració de l'Eva (assistent sexual) i altres voluntaris. No obstant això, diuen que aspiren a tenir un mínim d'ingressos per a poder mantenir l'estructura.

La iniciativa ha generat expectació en el col·lectiu: *“als discapacitats se'ns ha considerat angelets asexuals, però no és així”*, diu el Francesc.

Aquí, fa temps que existeixen assistents i prostitutes que treballen el camp, però d'amagat, mentre que a Europa el debat s'ha anat fent públic. El país que més lluny ha arribat en reglamentació és Suïssa, encara que amb un model que molts consideren intervencionista, amb trobades mensuals i assistents certificats amb un diploma universitari. Bèlgica, on hi opera l'associació que Tandem ha pres com a model, es mou en una alegalitat molt comprensiva. D'una o altra manera, a Dinamarca, Suècia, Holanda i Alemanya l'assistència es practica. A França, la controvèrsia continua gràcies en part a l'èxit de la pel·lícula “Intocable”.

“Hi ha diferents models”, va explicar Esther Sánchez i Maria Honrubia, *“però el fonamental és revelar que el problema existeix”*. Sánchez, infermera i màster en sexologia, i Honrubia, psicòloga, presideixen l'Asociación Nacional de Salud Sexual y Discapacidad (Anssyd).

(Resum d'un article de Jerónimo Andreu publicat a www.sociedad.elpais.com el 23-3-14)

Es pot trobar més informació de l'associació Tandem Team Barcelona a www.tandemteambcn.com

ELS BENEFACTORS D'ANIMALS

Malgrat l'escrit "Els drets dels animals" i les esgarrifoses fotos que l'acompanyen, hi ha moltíssimes persones a les quals els agraden els animals i es porten bé amb ells. No sols això, sinó que n'hi ha moltes que dediquen part del seu temps a millorar les condicions i benestar dels animals. Fins i tot n'hi ha que, arribat el cas, no han dubtat gens en posar en perill la seva vida per poder salvar un animal que es trobava en una situació extrema, com ho demostren les següents informacions i algunes fotos del final d'aquest escrit.

Keigo Sakamoto i Naoto Matsumura, dos homes exemplars.

Segons la Sandra Monteverde Ghuisolfi, aquests dos homes van decidir per separat viure a la zona de Fukushima (Japó) amb l'únic objectiu de tenir cura dels animals que van quedar abandonats després del terratrèmol, el tsunami i la fuga de radiació que va horroritzar tot el món l'11 de març del 2011.

Keigo Sakamoto viu a Naraha, a uns 20 km al sud de Fukushima. Quan les autoritats van tancar els accessos a la zona, a causa de l'altíssim nivell de radiació, ell es va quedar allí per a cuidar els animals, que sense la seva ajuda haurien mort irremissiblement. Van ser uns mesos molt durs, en els quals va haver de sobreviure com va poder, però ho va aconseguir i es va guanyar el dret a romandre allí amb els seus animals.

Avui en dia és conegut mundialment i el govern l'ajuda perquè pugui donar menjar als més de 500 animals que té, entre gossos, gats, aus i bestiar.

Naoto Matsumura viu a Tomioka, molt a prop de la central nuclear de Fukushima. Ell també va decidir canviar de vida i dedicar-se a tenir cura de les mascotes abandonades després del desastre nuclear. Dia rere dia recorre l'entorn de Tomioka per alimentar, cuidar i protegir els animals que va trobant pel camí, tasca que li porta de sis a vuit hores diàries. Té fins i tot un estruç que viu al pati d'una escola.

Ambdós benefactors no disposen d'electricitat, per la qual cosa fan anar panells solars, generadors i espelmes per a subsistir, il·luminar-se, refrigerar els aliments, cuinar i connectar-se a Internet.

Tots dos són conscients que les seves vides estan en perill de mort per la radiació, però es neguen a abandonar els animals.

Keigo Sakamoto

Naoto Matsumura

Segons l'Inma Alcaraz, la solidaritat envers els animals més desfavorits traspasa les fronteres, i una mostra d'això ho és el fet que set voluntaris procedents d'Alemanya es van traslladar a Villena (Alacant), a principis del 2013, amb la finalitat de remodelar l'alberg d'animals de la població "Los huerfanillos", que gestiona la Protectora d'Animals de la ciutat.

Durant 7 dies van treballar, junt amb quatre voluntaris de la Protectora, pavimentant el pati dels gats per així gaudir d'una major desinfecció, dividint aquest pati en quatre parts per a separar-los i evitar la propagació de malalties, renovant la tanca, etc.

Tots els diners emprats en la compra dels materials, uns 10.000 €, van ser donats per gent d'Alemanya que va respondre a la seva iniciativa, ja que allí estan molt sensibilitzats amb les condicions de vida que gaudeixen els animals en els albergs, on gairebé no s'abandonen mai les mascotes.

Un nen intenta evitar que atropellin un gos.

Un nen porta a l'esquena un gosset que va quedar atrapat durant les inundacions de Manila, Filipines.

Un noi salva un cérvol jove durant la crescuda d'un riu a Bangladesh.

Una dona salva amb moltes dificultats un gosset en un carrer inundat.

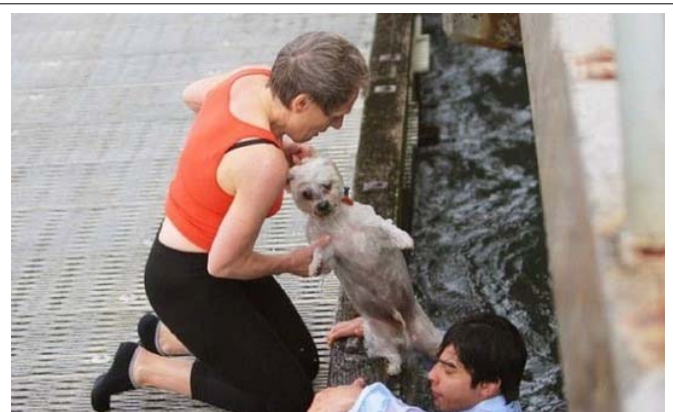
Recuperació d'animals afectats pel "chapapote" del Prestige.

Un home portant gatets abandonats, durant les inundacions de Cuttack, Índia.

Lluita desesperada per salvar un cavall, ja que la marea començaria a pujar en poc temps, a Melbourne, Austràlia.

Raden Soemawinata no va dubtar gens en saltar a l'aigua per salvar la mascota d'una dona, que havia caigut del moll a causa del fort vent.

Tothom participa en la humidificació d'aquest animal.

Cathal Pendred rescata una cria de dofí que va quedar embarrancat i no podia tornar al mar d'Irlanda.

Ryo Taira recupera una marsopa en un camp d'arròs inundat per un tsunami a Sendai, Japó.

Uns voluntaris retornen una gran orca al mar d'Austràlia.

Membres de San Diego Humane Society's Animal Rescue Reserve treballen per alliberar una vaca que s'havia quedat atrapada en una sèquia.

Voluntaris netejant un pelicà que havia quedat cobert de petroli.

Un home rescata de les aigües un cangur durant les inundacions de Ipswich, Austràlia.

Alliberen un cavall que havia quedat atrapat en un pou ple de fang.

Adam Warwick, un bidleg de la Comissió de Vida Silvestre, ajuda un ós negre que s'ofegava.

Rescat d'un gos que havia caigut a un riu gairebé gelat.

Una cria d'elefant rep atenció mèdica.

Un metge de combat allesta un conillet que va trobar al costat de la seva mare morta.

Un grup de marines en un descans de la batalla d'Okinawa dona una mica de beure a una cabra.

Un bomber dona beure a un assedegat koala després d'un incendi forestal a Austràlia.

Un bomber dona oxigen a un gat amb la seva pròpia màscara, després d'un incendi.

Investigadors xinesos van vestits de panda quan treballen amb els pandes reals per a fer més fàcil la seva integració.

Una cria de mono que està lesionada és atesa per un veterinari a Belice.

Una cria d'orangutan orfe a Borneu.

Una dona dona beure a un ocelllet que va caure a terra per culpa de la calor.

Una àvia xina alimentant gossos rondaires.

Un voluntari alimenta un cadell de foca grisa en un centre de rehabilitació.

Una família d'ànecs és custodiada per un policia.

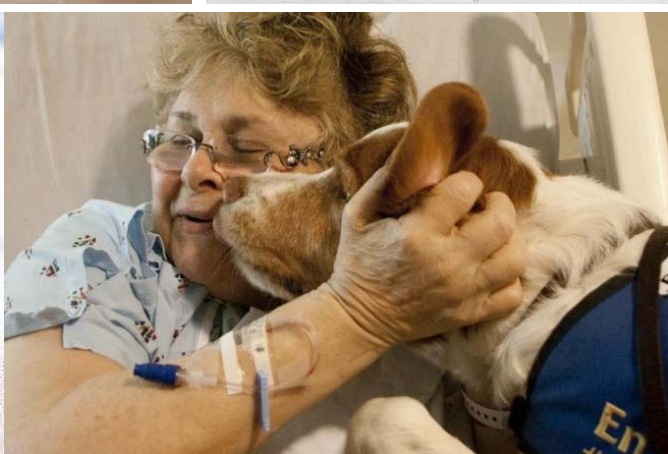
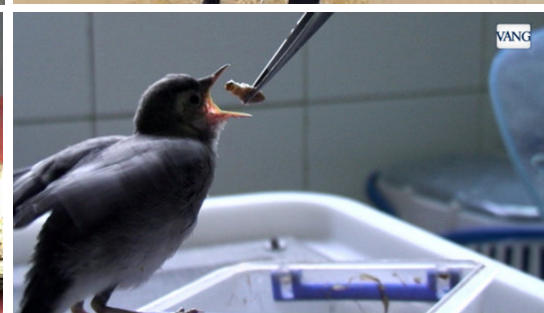
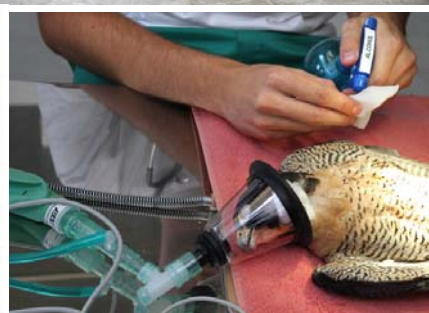

Un porquet que va néixer sense les potes del darrere utilitza una cadira de rodes feta amb peces de joguines.

Veterinaris preparant un lleó per operar-lo.

Més imatges de benefactors d'animals.

SORPRENENTS HISTÒRIES DE GOSSOS BENEFACTORS

Aquest gos de la foto, anomenat Orión i de raça Rottweiler, va rescatar 37 persones els dies 15 i 16 de desembre del 1999, durant la tragèdia de Vargas, Veneçuela (allaus de fang i d'aigua així com corriments de terres, que van produir milers de morts).

El gos bordava nerviós des de primera hora del matí, ja que el seu instint li devia dir que s'apropava una catàstrofe. De cop, una allau d'aigua va obligar el seu propietari a deixar la casa i anar-se'n a un lloc segur amb tota la família.

A partir d'aquí, el gos va salvar una nena de vuit anys quan era arrossegada per l'aigua. Els que el van veure, pensaven que el gos s'havia tornat boix al veure'l saltar i nedar entre turbulents aigües que arrossegaven troncs i altres materials. De cop, van veure que es posicionava al costat d'una nena i que obria la boca per agafar-la. Tothom es va posar a cridar de por, perquè creien que li podia fer molt mal amb les seves dents en aquella situació. Però no va ser així, la va agafar només per la roba i la va portar cap a la riba sana i estalvi.

Després es va tornar a tirar i va salvar una altra nena de 14 anys. A continuació, va ajudar vuit nens a pujar a llocs alts perquè no se'ls emportés l'aigua.

I així es va passar tota la nit i part del matí següent, explicant els que ho van veure que va salvar 37 persones de morir ofegades. Tota una proesa i una prova de solidaritat envers els humans.

L'Orión va ser condecorat amb la Medalla d'Honor al Valor. Va viure fins al 2008.

Un altre gos, a Palma de Mallorca, va salvar la vida a diversos veïns d'un edifici que es va incendiar, el 26 de desembre del 2010.

Els serveis d'emergència van ser avisats de què hi havia un edifici en flames. Ràpidament s'hi van personar els bombers, que van sufocar el foc, després de molts treballs. Els serveis sanitaris van atendre dues persones que patien crisis d'ansietat, traslladant-les a l'hospital de Son Espases, sense més danys personals.

Durant l'extinció de l'incendi es van viure moments de molt dramatisme i nervis, quedant l'habitatge totalment calcinat.

Però, l'autèntic heroi del sinistre va ser un gos pastor alemany que vivia a l'edifici i que, en detectar l'inici del foc, es va posar a bordar fins que es van aixecar i van abandonar l'edifici tots els que s'hi trobaven dintre. Malauradament, el gos va morir intoxicat pel fum.

Molts veïns d'aquell edifici incendiat recordaran sempre aquell gos pastor alemany, del que no en sé el nom, com el seu gran salvador.

Se sospita que uns 150.000 gossos s'abandonen cada any a Espanya. En molts casos els seus propietaris, abans d'abandonar-los, els hi fan un tall al coll per a treure'ls el xip identificatiu (perquè, quan els troben, sense xip no hi pot haver denúncia).

"Turco" era un gos jovenet de raça "labrador" que va vagabundejar no se sap quant de temps pels afores de Tarifa, l'estiu del 2008, amb un tall al coll produït per l'extracció del xip abans de ser abandonat, molt prim, mig mort de set i gana... fins que va anar a parar a un camp de maniobres on el van recollir uns militars. Turco estava tan traumatitzat que va oblidar fins i tot com es bordava.

Una jove soldat vallisoletana que es diu Cristina Plaza Jorge el va cuidar fins a recuperar-lo plenament, excepte que uns anys després encara no bordava.

Un dia, un bomber del grup d'especialistes en rescats de la Junta de Castilla i Lleó, el va veure i va intuir de seguida que podria servir per a tasques de rescat, doncs es va adonar que ho ensumava tot amb la curiositat d'un detectiu. Li va demanar permís a la Cristina per a fer-li unes proves, la qual cosa li va concedir.

Passats quinze dies, el bomber va trucar a la Cristina per avisar-la de què el Turco ja bordava i que havia començat els entrenaments de rescat amb molt d'èxit, per la qual cosa se'l quedaven.

A primers de l'any 2010 es va produir un gran terratrèmol a Haití, anant-hi el grup de rescat que va ensinistrar el Turco, el qual es van emportar. **Va salvar 18 vides**, entre elles un nen de dos anys de nom Redjeson Hausteen Claude, el qual feia dos dies que estava davall de la runa d'una casa fins que el Turco el va localitzar.

Un cas molt semblant va passar també a Haití, amb ocasió del mateix terratrèmol, on un gos de nom Perla (encara que fos negre) i també de raça "labrador" va salvar 12 vides.

La Fundació de Gossos de Recerca dels EE.UU. l'havia tret d'un refugi de gossos abandonats, anant a parar als bombers de Los Angeles, els quals el van prendre a Haití on va fer un treball extraordinari.

La Perla va ser nomenada "gos de l'any 2010".

L'any 2008, una gosseta rondaire va salvar un nadó que havia estat abandonat dintre d'una caixa de cartó en un camp erm del Brasil. L'animal, que anava sol, va trobar la caixa i la va empènyer fins a les cases més properes on començà a bordar fins que es despertaren els veïns.

El nadó, que pesava 2,5 ks, feia poques hores que havia nascut i va ser hospitalitzat fins a recuperar-se plenament.

A Nairobi, Kenya, també va passar un cas molt semblant, on un gos també rondaire va salvar la vida d'un nadó que va trobar abandonat al bosc. Sembla que el gos va arrossegar el nen fins arribar a una carretera molt transitada.

Nicolás, un noi de 16 anys de Chimbass (San Juan, Argentina), va sortir de casa per a recollir la roba de l'estenedor quan va començar a ploure i va rebre una descàrrega elèctrica, ja que el filferro de l'estenedor estava en contacte amb una mala connexió elèctrica d'un portàtil, quedant-s'hi empegat.

Els seus familiars intentaven desprendre'l, però no se'n sortien, fins que aparegueren els seus dos gossos, de noms Bianca i Aron, que van saltar sobre el nen i el van desprendre del corrent elèctric.

El gos mascle, l'Aron, va fer-se mal però es va recuperar; en canvi, la Bianca va morir a l'acte, ja que el seu cos va servir de descàrrega per a desprendre al Nicolás. El noi va ser traslladat a l'Hospital Rawson on es va recuperar bé de les cremades que tenia al pit i al genoll.

A finals de l'any 2008, un jove universitari va morir per un accident de moto en una cantonada de l'avinguda Papa Paulo de la ciutat de Cochabamba (Bolívia). En el moment de l'accident, el seguia el seu gos mestís.

Doncs bé, donant-nos una gran lliçó de lleialtat i perseverança, tot i haver passat més de 5 anys des de l'accident, el gos segueix esperant el seu amo en aquella mateixa cantonada, on sovint el plora.

La gent de la zona, que el coneix molt bé després de tants anys de veure'l allí, li ha posat de nom "Hachi" i l'alimenta i cuida contínuament.

Els familiars del noi mort i moltes altres persones van intentar emportar-se'l a casa, però "Hachi" sempre acabava tornant a la

cantonada de l'accident, per la qual cosa finalment el van deixar que fes el que volgués.

El nom de "Hachi" li van posar perquè aquest era el nom abreviat del gos d'un professor de la Universitat de Tokio que va morir l'any 1925 d'una hemorràgia cerebral mentre donava una classe i que es deia Hisaburo Ueno.

Aquest gos del professor va anar cada dia i durant els nou anys següents a la seva mort a l'estació de Shibuya, a l'hora en què arribava el tren que el retornava a casa seva, per a rebre'l.

Aquesta història ha quedat immortalitzada amb una estàtua que es va plantar en el lloc on esperava al seu protector. També li van dedicar una pel·lícula titulada "Hachiko: A Dog's Story" (Siempre a tu lado Hachiko), protagonitzada pel Richard Gere.

Quantes vegades els humans hauríem d'aprendre de la solidaritat dels animals!

El Leonardo Da Vinci va dir: "Arribarà un dia en què els homes coneixeran l'ànima de les bèsties, i aleshores matar un animal serà considerat un delictes com matar un home".

(Aquestes són algunes de les sorprenents històries publicades a 20minutos.es i altres mitjans de comunicació).

ORION

TURCO

L'HIPOPÒTAM I LA TORTUGA

Aquesta és una història que va passar l'any 2005 després del tsunami de les costes de Kenya i que ens demostra que no hi ha diferències insalvables quan es tracta de fer el bé als altres. Els protagonistes són un hipopòtam nadó, anomenat Owen, i una tortuga centenària anomenada Mzee.

Tot va anar de la següent manera:

Un hipopòtam nadó que va sobreviure a les onades del tsunami, fou rescatat en mal estat de salut i deshidratat, portant-lo a la Reserva Natural de Mombasa.

Allí, amb una gran sorpresa per a tothom, fou “adoptat” per una tortuga centenària de color gris fosc similar al dels hipopòtams adults, i establiren un vincle tan fort que van esdevenir inseparables.

Nedaven, menjaven i dormien junts. L'hipopòtam seguia la tortuga a tot arreu com ho hauria fet amb sa mare biològica, i aquesta li llepava la cara i el protegia quan algú s'apropava a ell.

Encara que finalment els van separar, la tortuga va desenvolupar un gran paper en la vida inicial de l'hipopòtam.

Si això passa de manera gairebé anti-natura en espècies totalment diferents, què no podríem fer junts els éssers humans si fóssim capaços de salvar petites diferències de pell, nivell social, política o religió? Com canviaria el món si ens uníssim en projectes comuns!

(Resum d'una informació de BBCMundo.com del 6-1-2005).

*L'única cosa millor
que rebre bones notícies
és produir bones notícies.*

Anònim.

BONES NOTÍCIES

NÉIXER AMB UN PA DAVALL DEL BRAÇ

El Jordi Cabau va treballar a la construcció fins a la primavera del 2013, quan es va quedar sense feina amb 46 anys. Com que era autònom, no tenia dret a cap subvenció.

A la seva dona, Raquel Pérez, també se li havia acabat recentment la feina que tenia en una cafeteria d'una estació d'esquí d'Andorra, amb 31 anys. Per treballar a Andorra, tampoc va tenir dret a cap subvenció. Aquestes circumstàncies que els van enxampar de doble, van coincidir amb l'embaràs de la Raquel.

Com que no disposaven d'ingressos, van decidir anar a viure amb el pare de la Raquel, a Sant Vicenç de Castellet. Però allí hi vivien com podien quatre persones més. Sis boques que procuraven alimentar-se amb la pensió del pare de la Raquel i una renda mínima d'inserció del consogre d'aquest. Tota la família cercava alguna solució a aquella situació però no en trobaven cap.

A la Raquel se li va complicar l'embaràs i la van haver d'ingressar en un hospital.

Allí la seva sort els va començar a canviar. Els treballadors socials de l'hospital els van parlar de la Fundació Rosa Oriol de Manresa, i de les seves cases d'acollida, on s'hi van traslladar fins que la Raquel va tenir el seu fill Asier.

Poc després, un empresari de Manresa va llegir la seva història en un diari local i es va posar en contacte amb ells.

L'empresari, que va demanar mantenir-se en l'anonimat, els va donar una fleca en desús amb un habitatge adossat, així com els primers materials per arrencar el negoci, intercedint perquè rebessin dels futurs proveïdors uns tractes especials.

Abans d'acabar-se el 2013 la fleca ja estava en marxa amb el nom de Santa Clara, a Manresa, i actualment està funcionant prou bé, segons em van confirmar per telèfon a finals de juny del 2014.

Diu una dita que els nens solen arribar al món amb un pa davall del braç. Asier Cabau Pérez és un nadó de Manresa que no ha arribat al món amb un pa, sinó amb una fleca sencera.

Sembla un conte de Nadal, però no ho és. Aquesta és una història tan nadalenca com real, trista inicialment però amb un final feliç: una parella amb molts problemes, víctima de la crisi actual, troba la normalitat gràcies a la bondat d'una altra persona.

(Aquest escrit és un resum d'un article d'Ivanna Vallespín a El País del 5-1-2014).

UN POBLE MOLT SOLIDARI

A la província amazònica d'Ucayali de la regió de Loreto (Perú) hi ha el poble de Contamana, que compta amb uns 24.000 habitants. És un poble extremadament pobre i, encara que sigui gran, disposa d'uns serveis sanitaris molt elementals. En cas d'urgència, per anar des d'aquest poble fins a la ciutat més propera, Pucallpa capital de Ucayali, s'ha de fer navegant per un riu durant 28 hores o amb avioneta mitjançant un deteriorat aeròdrom que hi ha a la població, el qual sols és operatiu durant el dia, ja que no hi ha cap il·luminació a la pista d'aterratge.

Al poble hi ha una única emissora de ràdio, Radio Feroz, que és el mitjà de comunicació més utilitzat per la població. També hi ha alguns centenars de mototaxis per a desplaçar la gent i les mercaderies pel poble.

Un dia de primers d'abril del 2013, cap al vespre, Radio Feroz va posar en antena la cançó "Ojo de tigre" de la pel·lícula "Rocky", el que volia dir que hi havia una emergència a l'aeròdrom i calia que tots els mototaxis disponibles hi anessin immediatament per a il·luminar la pista d'aterratge.

Al cap de mitja hora ja hi havia més de 300 mototaxis il·luminant amb els seus fars els dos costats dels 800 metres de la pista, podent així enlairar-se una avioneta de North American cap a Pucallpa amb tres passatgers que tenien greus problemes de salut.

Es tractava de Melita Murrieta Valles i el seu nadó recent nascut, que es trobaven en perill degut a un part molt complicat, i del jove de 17 anys Samuel Tamani Sinaragua, que presentava símptomes de leptospirosis (malaltia transmesa per l'orina de les rates).

En enlairar-se amb èxit l'avioneta, tant els conductors dels mototaxis com els nombrosos veïns que van apropar-se a l'aeròdrom amb llanternes per si feien falta, van començar a aplaudir amb ganes.

Els tres pacients van arribar a Pucallpa sense més problemes on van ser atesos immediatament. La mare i el nadó es van curar però el noi, malauradament, va morir poc després.

Aquesta era la vuitena vegada que els mototaxis resolien una emergència de l'aeròdrom local de manera immediata i desinteressada (la primera va ser el 2004). Però, aquests actes de solidaritat no són pas els únics que s'han produït a Contamana, ja que aquest poble s'està fent famós a la seva zona per les contínues mostres de solidaritat col·lectiva que s'hi estan produint.

Al ser un poble gran però pobre, molt aïllat i amb pocs equipaments, s'ha "d'espavilar" pel seu compte per a resoldre molts dels problemes que se li presenten, tant col·lectius com individuals. Sobretot a partir de l'any 1984 en què es va implantar un sistema permanent d'accions solidàries col·lectives, ja que es va veure que l'estat no tenia possibilitats econòmiques d'ajudar a la gent pobre, ni tan sols per a donar-los atenció mèdica.

Per exemple: la dona d'Eli Torres Navarro, un dels taxistes que va anar a l'aeròdrom, tenia càncer d'úter i necessitava ser operada a la ciutat però no disposava de prous diners. Es va fer córrer la veu i en tres hores s'havien recollit els diners necessaris per mitjà d'una col·lecta on hi van participar principalment la gent més pobre amb petites donacions.

En aquest poble, malgrat la seva pobresa i que hi passen molts forasters, gairebé no s'hi produeixen mai robatoris. No obstant això, 5 mesos abans del fet de l'aeròdrom, van passar pel poble uns pirates de riu i centenars de veïns els van perseguir i lliurar a l'avorrida policia.

(Aquest escrit és un resum de diversos articles periodístics peruans que surten a Internet).

L'AERÒDROM ABANDONAT

El 7 de setembre del 2010, un avió Tupolev 154, amb 81 passatgers a bord, que cobria la ruta regular entre Yakutia, a la Sibèria oriental, i Moscou va patir un col·lapse total dels seus mecanismes elèctrics. L'avió sobrevolava la República de Komi, prop del circuit polar.

Tan prompte començaren els problemes i abans de l'aturada elèctrica, els pilots demanaren informació a la torre de control sobre la possible existència d'algun aeroport proper on realitzar un aterratge d'emergència. Els hi van dir que no n'hi havia cap, que sols sabien d'un vell aeròdrom abandonat feia més de 30 anys i que al seu dia havia servit per a donar cobertura a una expedició de geòlegs.

Tenia una pista molt petita, d'uns 1.000 m., que eren la meitat del que l'avió necessitava. No els servia però no tenien cap altra alternativa. Els pilots es van dirigir a les coordenades indicades però no veien cap pista. Després d'una llarga i anguniosa estona, van veure un petit rectangle entre l'espessa i gelada selva. En apropar-s'hi, van comprovar que efectivament era una pista d'aeròdrom, massa petita pel seu avió però, sorprenentment, estava molt neta i a punt de ser utilitzada, malgrat la molta vegetació que hi havia en el seu entorn i malgrat els 30 anys que feia que no s'utilitzava, segons els havien dit.

Els pilots van anar baixant a la vegada que donaven voltes sobre la pista, cercant la millor posició per l'aterratge, mentre impartien les pertinents instruccions als passatgers.

L'avió va saltar diverses vegades sobre la pista però el bon estat de conservació de la mateixa va permetre que l'avió s'hi aturés tot just acabar-se el paviment, sense prendre mal ningú.

Quan ja havien evacuat tothom, i els pilots comentaven que era molt estrany que un aeròdrom tan antic i abandonat tingués una pista tan ben cuidada, s'adonaren que de l'altre extrem de la mateixa venia un avi caminant molt lentament. Quan va arribar fins a ells, s'adonaren que portava a la mà un barrilet de vodka i que cantava amb molta joia.

Segons els va explicar tot seguit, d'ençà que van marxar els geòlegs, feia més de 30 anys, ell va continuar conservant l'aeròdrom tal com li havien encarregat. Cada dia deixava neta la pista, fins i tot en ple hivern. També els va explicar que sovint somiava que un dia algun avió necessitaria fer-hi un aterratge d'emergència. El somni s'havia complert i el vodka era per a celebrar-ho.

Em sap greu no saber el nom d'aquest heroi de la constància.

(Aquest escrit és un resum d'un article del Rafael Argullol publicat a El País el 9-10-2011).

EL JUBILAT QUE ESTIMA ELS LLIBRES

Antonio La Cava és un mestre jubilat italià que des de fa 11 anys recorre les aldees de la regió de Basilicata, al sud d'Itàlia, amb un enginy obra seva: un bibliomotocarro amb el que ensenya als nens a estimar els llibres.

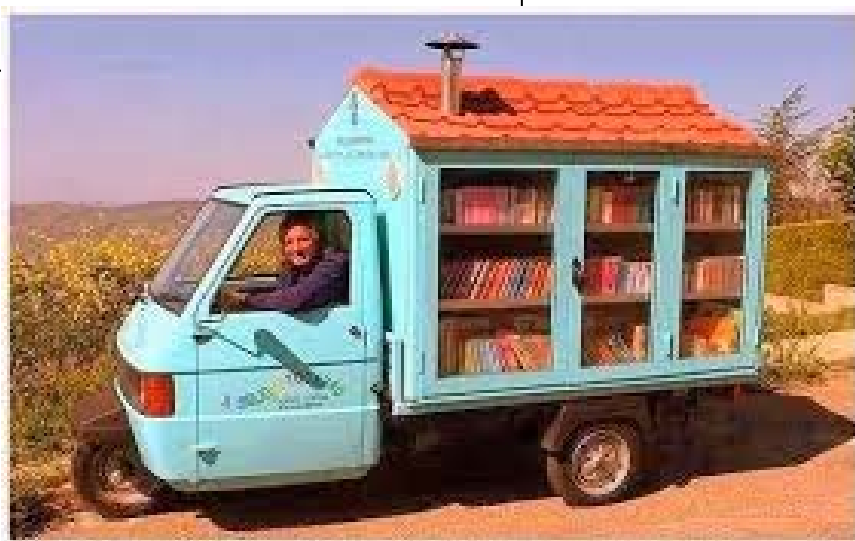
Amb el so d'un orgue avisa de l'arribada a la plaça del poble del curiós artefacte amb sostre de teules i xemeneia fumejant (connectada al tub d'escapament), al voltant del qual s'arremolinen els nens.

"Vols un llibre per a llegir o per a escriure?", els hi pregunta l'Antonio, ja que porta llibres impresos i llibres en blanc. Els nens solen preferir un llibre per a escriure.

Al jubilar-se, amb 42 anys dedicats a l'ensenyament, l'Antonio va voler seguir inculcant als nens la seva passió pels llibres, i se li va acudir crear una biblioteca portàtil amb un motocarro que va comprar de segona mà i una caseta que hi va muntar damunt amb prestatges als costats on hi caben 700 llibres.

"La lectura ha de ser un plaer, no un deure", va dir en un reportatge televisiu. També va dir que no troba bé que les escoles se centrin en la tècnica i no en el plaer de la lectura. Per això fa el que fa.

(Aquest escrit és un resum d'un article publicat a Público el 10-5-2014).

UNA CADENA DE TRASPLANTAMENTS SALVA SIS VIDES

El trasplantament renal de pacient viu és una fórmula que permet que la parella d'un malalt pugi donar-li el seu ronyó per a salvar-lo. Per això, ha de ser compatible i minimitzar així el risc de rebuig, cosa que no sempre passa.

Per a combatre la llista d'espera, el 2009 es va iniciar el programa que permetia intercanviar la donació entre dues o més parelles amb compatibilitat creuada. Això possibilita rebre l'òrgan a canvi que la parella ofereixi el seu ronyó a un tercer. I, per a facilitar la cadena, es va introduir la figura del "samarità", que amb la seva donació desinteressada inicia el procés.

Mai fins ara s'havien beneficiat a Espanya sis persones d'un trasplantament renal en cadena, és a dir, la modalitat que permet la donació en sèrie gràcies a què la parella del receptor es converteix en donant d'un nou trasplantament.

L'Organització Nacional de Trasplantaments (ONT) va anunciar recentment que s'havia produït aquesta successió d'intervencions i que va comptar amb una altra particularitat: que les operacions no van ser simultànies.

Es va comptar amb una nova figura, la del donant pont que, després que la seva parella rebés el ronyó, resta fins a 15 dies a l'espera de realitzar la donació mentre es busca el millor destí pel seu òrgan.

És un esglaó clau de la cadena, ja que dóna temps a trobar nous candidats i el receptor ideal, el que permet ampliar el nombre de beneficiaris en la successió de trasplantaments.

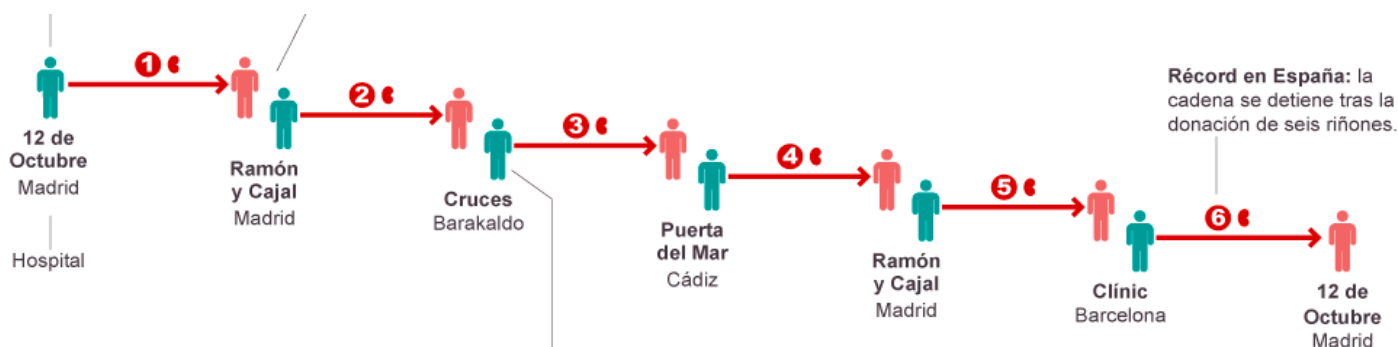
Aquesta cadena de sis trasplantaments es va realitzar en tres trams. Va començar a primers de març del 2014 i va acabar a primers d'abril, trobant-se tots a casa seva abans d'acabar l'abril.

Han intervingut a la cadena un "samarità" que va donar inici a la tanda de trasplantaments, cinc parelles de donant i receptor amb òrgans incompatibles entre les parelles, i un receptor que es trobava en llista d'espera d'un ronyó.

Hi van participar els hospitals Puerta del Mar de Cádiz, Clínic de Barcelona, Cruces de Barakaldo, 12 de Octubre de Madrid i Ramón y Cajal de Madrid.

Tot i ser un èxit per l'estat espanyol aquesta cadena de 6 donants, cal dir que als EE UU (que té 310 milions d'habitants) s'han realitzat cadenes de fins a 30 trasplantaments. Tot un repte.

(Aquest escrit és un resum d'un article de Jaime Prats a El País del 4-5-2014).

UN QUIOSQUER APRECIAT

El quiosquer Bernardo Jiménez, de 65 anys, pensava que un malestar i un simple dolor d'espatlla podien ser sols el resultat d'un dur dia de treball. Però el 23-1-2014 rebé els primers senyals d'un infart. Molt aviat van fixar el següent avís en el seu quiosc de premsa, ubicat enfront del número 18 del carrer Arapiles del barri madrileny de Chamberí: "Tancat per malaltia. Disculpin les molèsties".

Des d'aquell moment, les mostres d'afecte es van disparar al barri i els veïns començaren a empaperar el quiosc amb mostres d'estima en forma de notes i dibuixos: "Torna estimat amic Bernardo". "Desitjo que et recuperis, un petó molt gran". "La família Pacheco desitja que et milloris ben aviat". "El barri no està complet sense tu". "Se't troba a faltar, cuida't".

El vigilant d'un aparcament veí, l'Ángel Luis, li va deixar un missatge en vers: "Es Bernardo el kiosker / siempre alegre y dicharachero / que reparte con esmero / prensa y chicles con salero..." "No soy poeta, pero quería dejarle algo. Pensé en un grafiti, pero al final me salió este poema".

"És impressionant, no? No el conec però segur que deu ser una persona meravellosa. Mira aquests dibuixos!", comentava un vianant. "És una persona molt estimada al barri", li responia una veïna.

"Gairebé ningú tenia el meu número de telèfon mòbil, però quan em vaig posar malalt, vaig començar a rebre fins a 20 trucades diàries!", va explicar el Bernardo, ja recuperat, a un periodista en una cafeteria propera al seu quiosc.

La conversa és constantment interrompuda per persones que passen: "Quina bona aparença tens, Bernardo!", "Com estàs?"...

El Bernardo, en realitat, va ser el primer en sorprendre's de la solidaritat de totes aquestes persones a causa d'haver sofert un infart. "No m'imaginava que la gent encara pogués tenir tant d'afecte per un venedor; a més, no sempre sóc una persona simpàtica. De veritat que no m'ho esperava... m'han donat una alegria immensa!", va dir.

En aquests temps en què diuen que vivim en una aldea global, i en una ciutat tan gran com Madrid, la història del Bernardo és un exemple de com un quiosquer encara pot ser la referència d'un barri, un element vertebrador de la vida d'uns quants carrers.

(Aquest escrit és un resum d'un article de Felipe Betim a El País del 5-5-2014).

HEROIS PER ACCIDENT

La tripulació del pesquer “Francisco y Catalina”, formada per 11 espanyols, mai es va imaginar l’odissea que viuria després de descobrir a alta mar un “cayuco” a la deriva amb 51 immigrants, als que va rescatar i atendre durant una setmana. Això va passar al juliol del 2006.

Un divendres, com qualsevol altre dia de la campanya de pesca d’aquest vaixell, els mariners estaven fent feina quan es van trobar un “cayuco” perdut i ple d’immigrants a unes 100 milles de Malta.

José Durá, patró del pesquer, i la resta del seu equip no van dubtar gens en oferir ajuda humanitària als 43 homes, 8 dones (2 d’elles embarassades) i 1 nen de dos anys, que navegaven sense rumb i feia dos dies que no menjaven.

Poc en sabia la tripulació de conflictes diplomàtics o polítiques migratòries quan va decidir oferir-los-hi ajut. Després d’avisar a les autoritats malteses, el “Francisco y Catalina” es va dirigir al port més proper, el de La Valeta, amb la intenció de desembarcar el grup. No obstant això, una patrullera va impedir al pesquer avançar i el va informar que Malta refusava els immigrants.

Amb la decisió del govern de l’illa de bloquejar l’entrada del vaixell i essent Espanya el país dels mariners, va començar una disputa moderada per la Comissió Europea. Al final, va ésser el govern espanyol l’encarregat de recollir els immigrants a Malta i redistribuir-los per diversos països de la Unió Europea.

Mentre els polítics estaven discutint, els pescadors, quatre d’ells de Santa Pola (Alacant) i la resta de Muxía (Galícia), van compartir un vaixell de 26 metres d’eslora, així com el seu menjar, la seva aigua i el seu bany durant una setmana amb els “improvisats convidats” a bord.

Quan els immigrants dormien a coberta, la tripulació estava desperta per si algú necessitava ajuda. Una barreja d’anglès i d’italià servia com a eina de comunicació entre uns i altres.

Malgrat la desesperació que es va anar apoderant dels mariners durant aquests dies, ancorats a 26 milles de Malta sense poder treballar, tots van considerar que havien complert amb el seu deure ajudant aquelles persones en perill, i ho havien fet molt a gust.

La seva gesta els va retornar a Espanya com a herois i diverses organitzacions els van proposar per a premis humanitaris.

*(Resum d’una informació de
Yasmina Jiménez de elmundo.es
del 23-7-2006).*

DONACIONS

Els germans Salvador i Joaquim Farrero, de 80 i 85 anys, solters i sense fills, veïns de Rialp (poble d'uns 500 habitants, a la comarca del Pallars Sobirà), donaran els estalvis recollits durant tota la seva vida (700.000 euros), per a construir en uns terrenys municipals del mateix poble, un edifici de pisos tutelats per a persones grans. Quan s'acabin les obres, que controlaran ells mateixos, ja que un s'havia dedicat a la construcció, cediran l'edifici a l'Ajuntament que és qui el gestionarà en règim de concessió i donarà prioritat d'allotjament als veïns del poble i de la comarca.

De comú acord, amb els diners dels germans Farrero, ells i l'Ajuntament van decidir fer pisos tutelats perquè tant a Sort com a Esterri d'Àneu, municipis propers, ja tenen residències geriàtriques, i Rialp té un centre de dia.

L'edifici disposarà de 10 pisos d'uns 40 m2 cadascun, amb una habitació doble, bany i cuina. A més, en una zona comuna a tots els pisos hi haurà un menjador, una sala de jocs, una bugaderia, etc. podent així viure-hi els avis de manera semi independent, a la vegada que disposaran de serveis, personal domèstic i atenció mèdica compartits.

(Aquesta notícia va ser divulgada pels diaris de Lleida a mitjans de juliol del 2014).

Una mica més lluny, a la regió de l'Alt Garona (capital Toulouse, sud de França), un senyor solter i sense fills de 50 anys va guanyar el mes de febrer del 2014 la quantitat de 72 milions d'euros a la loteria europea "Euromillones" i, segons l'emissora de televisió RTL, en donarà uns 50 a una dotzena d'associacions benèfiques.

Aquesta donació és la més important de totes les que s'han produït a França entre guanyadors de loteries. El nom d'aquest senyor no se sap perquè s'ha volgut mantenir en l'anonimat.

(Aquest és un resum de la informació facilitada per l'agència de notícies EFE).

Fa més temps, al novembre del 2012, a l'Alcúdia (València) també es va produir una cessió molt important: el promotor madrileny Antonio Gimeno, per mitjà de la seva empresa Bigeco, va donar a l'Ajuntament d'aquesta ciutat 25 pisos totalment nous per a què poguessin ser llogats a famílies desnonades i, així, "poder mitigar la greu crisi que estan patint molts espanyols", segons va dir.

Als inquilins se'ls cobra un lloguer simbòlic de 50 € mensuals que es destinen al manteniment de l'edifici.

Aquests pisos feia dos anys que no es podien vendre, abans de ser cedits a l'Ajuntament.

(Aquest és un resum d'un article del diari ABC-València, del 27-11-2012).

DISMINUEIX LA FAM

Acostumats ja a referir-nos a la inacció política, a la passivitat de la comunitat internacional o al desinterès dels governants per a parlar de gran part dels mals del planeta, resulta sorprenent que avui hàgim de donar l'enhorabona als polítics. Això no obstant, és la nostra obligació reconèixer-ho, i fer-ho sense pal·liatius: avui (octubre del 2014) hi ha al món 124 milions d'afamats menys que fa 10 anys, malgrat que el planeta compta amb 1.000 milions més d'habitants que l'any 2000 i que aquest creixement demogràfic es concentra en països en desenvolupament.

Així, 63 països en desenvolupament han complert el primer Objectiu del Mil·lenni a temps, mentre que la malnutrició ha caigut del 18% al 11% els darrers 10 anys. Són dades que la FAO ha fet públiques recentment, una prova de què la fam té solució.

D'ençà que l'any 2008 els líders del G8 van decidir posar a l'agenda política el repte de la seguretat alimentària mundial (poc importa que fos per motius humanitaris, econòmics o de seguretat global), la fam no ha deixat de retrocedir. I ho ha fet, en la gran majoria de casos, de la mà de la política. És cert que la comunitat científica i humanitària venien fent passos de gegant durant les darreres dècades amb el desenvolupament de llets terapèutiques, primer, i aliments terapèutics llestos pel seu ús per a curar la desnutrició, després.

També hi han contribuït les revolucions metodològiques com el tractament comunitari de la desnutrició o l'enfocament integrat d'intervencions en salut i nutrició, aigua, sanejament i higiene, i mitjans de vida per acabar amb la fam. Aquests avenços de poc o res haurien servit sense les polítiques, programes i pressupostos necessaris per ampliar massivament el seu abast.

A l'Amèrica Llatina, on els avenços han estat majors, hi han tingut un gran pes els programes amb tres objectius claus: oferir suport nutricional durant els 1.000 primers dies d'un nen des de la concepció (posant l'accent en les mares i els nens), recolzar la petita agricultura i establir xarxes de protecció nutricional.

Ha suposat també un gran pas evolucionar des d'un concepte restringit de seguretat alimentària, que perseguia la producció d'aliments i l'accés econòmic als mateixos, a una meta més ambiciosa prestant una gran atenció a les condicions sanitàries i ambientals pel consum d'aliments.

No obstant això, 805 milions de persones (un de cada nou habitants del planeta) segueixen vivint sota l'amenaça de la fam; la majoria a l'Àsia i a l'Àfrica Subsahariana, on una de cada quatre persones viu afamada.

En aquestes regions és ara prioritari invertir en nutrició. No es tracta solament de salvar vides (recordem que la desnutrició està relacionada amb el 45% de les morts infantils), sinó també de possibilitar un desenvolupament econòmic que, per més inversions en infraestructures que es vulgui realitzar, no és factible quan generacions senceres de nens arrossegueu fins la joventut i l'edat adulta les conseqüències de la desnutrició que han patit durant els seus primers 1.000 dies. Són petits que no aprenen a l'escola perquè tenen un menor desenvolupament cognitiu i que mai rendiran igual en el treball que un menor sa. El Banc Mundial estima que reduir la desnutrició podria significar un augment del PIB en nombrosos països d'Àfrica i Àsia.

Aquest mes d'octubre del 2014 es comença a fabricar a Nova York la nova "agenda post 2015" que marcarà les noves fites globals pels pròxims 15 anys. Són moltes les veus que demanen pas per a un objectiu clar, concret i específic de reducció de la desnutrició. Per aquí és per on podran començar-se a construir solucions per a la resta de reptes que ens ocuparan en els anys vinents. Som, al cap i a la fi, la generació que pot acabar amb la fam.

(Olivier Longué, Director General d'Acció Contra la Fam. El País 20-10-2014)

*Les persones fortes
creen els seus esdeveniments;
les dèbils
pateixen el que els imposa el destí.
Georg Wilhelm Friedrich Hegel*

**M'HAURIA
AGRADAT
SER-HI**

EL SUFRAGI FEMENÍ

El **sufragi universal** consisteix en el dret a votar de tota la població adulta d'un Estat, independentment de la seva raça, sexe, creences o condició social, i el **sufragi femení** fa referència al dret de vot exercit per les dones, i també al dret a ser votades.

Aquest dret de les dones que sembla tan elemental, no fa ni 100 anys que es pot exercir en els països més avançats, i en alguns encara no es pot exercir avui en dia, com ara Aràbia Saudita, Brunei i els Emirats Àrabs Units.

L'assoliment del **sufragi universal** s'ha donat a partir de l'evolució de la democràcia. Després de la Revolució Francesa, el poder polític va començar a estar a les mans de cambres de representants, per la qual cosa era necessari regular el seu sistema d'elecció. Així, es va començar amb el **sufragi censatari**, en el qual votaven només els homes amb determinats requisits d'instrucció, renda i classe social; es va passar més tard pel **sufragi masculí** (segona meitat del segle XIX), en el qual podien votar tots els homes que sabessin llegir i escriure; fins a arribar al **sufragi femení** (principis del segle XX) i al **sufragi universal** (segona meitat del segle XX) amb la inclusió dels analfabets i gent de totes les races.

L'obtenció del sufragi femení no ha estat fàcil en cap país i sempre ha necessitat la lluita dura i llarga d'unes quantes dones molt valentes. La configuració del moviment sufragista com a tal va començar a mitjans del segle XIX a països com els Estats Units i la Gran Bretanya, i normalment no demanaven sols permís per a votar sinó també la possibilitat de tenir béns propis, d'accedir a estudis superiors o d'obtenir la custòdia dels fills en cas de divorci, ja que en aquella època es concedia automàticament al pare.

Als Estats Units tot va començar de la mà dels moviments anti-esclavistes, en els quals van militar moltes dones, però que, quan van veure que eren marginades pels seus mateixos companys de lluita, van decidir que elles també havien de lluitar pel seu propi alliberament. Un moment important va ser la Convenció i posterior Declaració de Sèneca Falls, l'any 1848.

El 1869, el Territori de Wyoming es va convertir en el primer estat dels EE. UU. on es va instaurar el sufragi femení (sense diferències de gènere) encara que no el sufragi universal (no podien votar homes ni dones de pell negra). Tot i així, 50 anys després encara no era un dret del qual poguessin gaudir gaires dones nord-americanes, tot i la lluita persistent que mantenien els moviments anomenats "sufragistes".

El 10 de gener de 1917, les sufragistes van decidir concentrar-se diàriament enfront de la Casa Blanca. Les seves protestes no van tenir cap repercussió durant els primers mesos, però el 20 de juny de 1917 va esclatar l'escàndol. Durant la visita d'una delegació russa a la Casa Blanca, les sufragistes van exhibir una pancarta que deia: "Nosaltres, les dones dels EE. UU., podem afirmar que els EE. UU. no és una democràcia. Als 20 milions de dones que vivim aquí se'ns nega el dret al vot". Més de 200 activistes van ser detingudes.

Aquella protesta va fer el moviment visible a escala nacional. El govern dels EE. UU. s'havia embarcat en la 1ª Guerra Mundial i exigia a les dones unir-se a l'esforç de guerra. "Llavors per què no podem votar?", van respondre les sufragistes.

El president Wilson, que fins llavors s'havia oposat al sufragi femení, va canviar la seva postura el 1918. L'any següent el Congrés va aprovar l'Esmena 19 a la Constitució, que prohibeix la discriminació de vot per raó de sexe. Aquest va ser un dels molts actes reivindicatius dels drets de les dones que va fer història.

A Anglaterra, la líder del moviment sufragista fou Emmeline Pankhurst, que va fundar la Lliga en Favor del Dret de Vot de la Dona el 1892. Després de la mort del seu marit, va radicalitzar el seu missatge i, amb les seves seguidores (entre les quals hi havia la germana i les filles), liderava protestes que consistien a trencar vidres d'aparadors i agredir policies, cosa que la va dur a la presó força vegades. Dones de diferents classes van sumar-se als crits de les Pankhurst i, tot i que negativament, el sufragisme es va fer força popular arreu del Regne Unit. A partir de l'any 1918 van poder votar les dones majors de 30 anys.

El primer Estat a oferir el sufragi femení (i també permetre a les dones presentar-se a eleccions per al parlament) va ser Austràlia del Sud el 1902 (segons uns altres el 1894).

El primer país europeu que va aprovar el sufragi femení va ser Finlàndia l'any 1907, que formava part de l'imperi rus. A Suïssa, per exemple, no es va aprovar fins al 1971.

A Espanya, l'any 1918 es va fundar l'ANME (Asociación Nacional de Mujeres Españolas), que va ser l'organització feminista més important de l'època. De 1920 a 1931 es va donar el període de més activitat per

aconseguir el vot. Va destacar Carmen de Burgos, que amb la “Cruzada de Mujeres Españolas” va convocar la primera manifestació feminista de l'estat l'any 1921, durant la qual es va repartir un manifest a favor del vot. Durant la dictadura del general Primo de Rivera es va donar el dret de vot a les dones a l'Estatut Municipal de 1924. Aquest dret, molt restringit, doncs només podien votar les dones majors de 23 anys emancipades que no fossin casades ni prostitutes (és a dir, una molt petita minoria) no es va poder exercir mai per l'absència d'eleccions.

Va ser al començar la II República (1931) que es va promoure la inclusió del vot femení a la Constitució defensat a les Corts per les diputades Clara Campoamor i Victòria Kent, encara que aquesta segona a l'últim moment va votar-hi en contra, sotmetent-se a la disciplina de partit.

Clara Campoamor va defensar, a costa de la seva pròpia posició en el Partit Radical en què militava, el vot de les dones i es va enfrontar a les habituals campanyes que argumentaven la “insuficiència en voluntat i intel·ligència del sexe femení”.

Finalment, el 19 de novembre de 1933 les dones exercien per primer cop a Espanya el dret a votar en unes eleccions nacionals. (Abans, el 16 d'abril de 1933, ja van votar per primer cop les dones de Canet de Mar fent ús del dret al vot aprovat a la Constitució de 1931, en un referèndum sobre la construcció del mercat municipal).

Amb la victòria del dictador Francisco Franco en la Guerra Civil, les dones no van poder tornar a votar fins al 1977 en què s'inicià la transició cap a la democràcia.

A Catalunya, ja l'any 1917 dones com Carme Karr i Àngela Cardona van defensar el sufragi femení des de la revista Feminal. Carme Karr, fundadora de la revista, va ser també la iniciadora a Barcelona de l'ANME i va ser una de les poques dones a l'estat espanyol que es va reconèixer en les sufragistes britàniques i americanes, que es titllaven aquí de poc femenines i massa radicals.

Hem d'agradir que des de fa més de 100 anys uns grups de dones, i uns quants homes, en diferents llocs del món hagin lluitat pel que ara ens sembla una cosa tan evident i de mínima justícia: que les dones tinguin els mateixos drets polítics que els homes i, en concret, el dret al vot... **i m'hauria agradat ser-hi.**

Les sufragistes rodegen la Casa Blanca el 20 de juny de 1917

Emmeline Pankhurst és arrestada per la policia britànica

Clara Campoamor exercint d'advocada

Dones fent cua per votar al col·legi dels jesuïtes de Barcelona, el 19 de novembre de 1933

LA MARXA DE LA SAL

El 12 de març de 1930, Mahatma Gandhi va començar una caminada de 390 km per a protestar contra l'imperi britànic, que es coneixeria com **la Marxa de la Sal**, ja que Londres havia instaurat un impost sobre la producció i la venda de sal a l'Índia.

Durant els 23 dies de caminada, Gandhi va pronunciar multitudinaris mítings on utilitzava aquest impost com a exemple de la injustícia colonial. Milers de joves es van unir a la protesta i també alguns periodistes.

La marxa va convertir Gandhi en una referència política mundial i va desencadenar la primera ona de desobediència civil massiva contra el poder britànic. Seria necessària encara una lluita pacífica de més de 17 anys perquè l'Índia obtingués finalment la seva independència, però la llavor ja estava sembrada.

En els anys precedents, el Mahatma havia multiplicat les manifestacions no-violentes i les vagues de fam per obtenir per a l'Imperi de les Índies un estatut d'autonomia anàleg al concedit a les colònies de població europea com Canadà i Austràlia. Com que no s'aconseguien resultats, alguns membres del seu partit, el Partit del Congrés Nacional Indi, s'impacientaren i amenaçaren de desencadenar una guerra a favor de la independència. Gandhi no ho va acceptar però va advertir el virrei de l'Índia que la seva propera campanya de desobediència civil tindria com a objectiu la independència, i va començar la marxa.

Després d'un recorregut a peu d'uns 390 quilòmetres, el **6 d'abril de 1930** arriba a la costa de l'Oceà Índic. Avança dins de l'aigua i recull a les seves mans una mica de sal. Amb aquest gest irrisori i altament simbòlic, Gandhi encoratja els seus compatriotes a violar el monopoli de l'estat sobre la distribució de sal. Aquest monopoli obliga tots els consumidors indis, inclosos els més pobres, a pagar un impost sobre la sal i els prohibeix recollir-la ells mateixos.

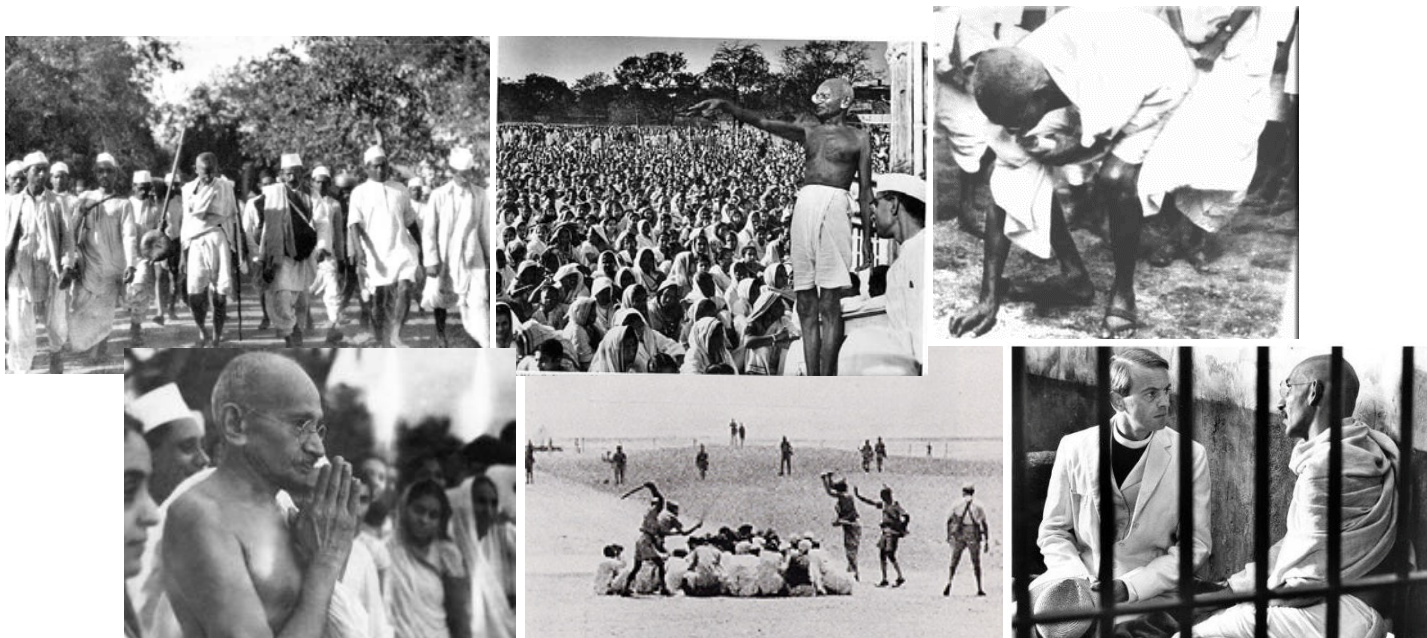
A la platja, molta gent imita el Mahatma i recull aigua salada en recipients. El seu exemple és seguit per tot el país. De Karachi a Bombai, els indis evaporen l'aigua i recullen la sal a plena llum del dia, desafiant els britànics. Aquests últims omplen les seves presons amb 60.000 "lladres de sal".

Els indis, fidels a les recomanacions de Gandhi, no oposen resistència. El mateix Mahatma és detingut i passa nou mesos a presó. Finalment, el virrei reconeix la seva impotència per imposar la llei britànica. Cedint a les peticions de Gandhi, allibera tots els presoners i reconeix als indis el dret de recollir ells mateixos la sal.

El 15 d'agost de 1947, l'Imperi de les Índies es convertirà per fi en independent, però al preu d'una salvatge guerra religiosa i de la separació de l'Índia i el Pakistan. En el context d'aquest conflicte, Gandhi perdrà la vida el 30 de gener de 1948, víctima d'un fanàtic de dretes hindú.

La Marxa de la Sal suposà per als hindús l'equivalent al motí del te a Boston, que va conduir els Estats Units a la independència també de la Gran Bretanya.

M'hauria agradat molt poder participar en la Marxa de la Sal el 6 d'abril de 1930.

SELMA

A principis dels anys 60, la llei nord-americana no impedia estrictament el dret al vot dels negres, però en diversos estats del Sud s'aplicaven unes mesures arbitràries que convertien l'exercici d'aquest dret en gairebé impossible. Dels 15.000 afroamericans que vivien en aquella època a Selma (Alabama-EE. UU.), tan sols uns 300 podien votar.

El 7 de març de 1965, uns 600 afroamericans es van congregar al pont Edmund Pettus de Selma per iniciar una marxa a Montgomery, capital d'Alabama, per protestar contra les restriccions del dret a votar dels negres. La marxa va durar poc: a la sortida del pont, sota les ordres del governador George Wallace, la policia va ordenar als manifestants que tornessin. Com que aquests no van obeir, van ser fortament reprimits.

El que estava previst com un acte tranquil va acabar en una gran tragèdia. Una tragèdia que es va retransmetre en directe per les televisions americanes i que va commocionar tota la nació, provocant una gran solidaritat amb els manifestants. Polícies bastonejant a nens, ancians i joves negres, gasos lacrimògens que ofegaven els que intentaven fugir, persecucions i càrregues a cavall que feren a tothom... Aquest dia, conegut com el “diumenge sangant”, va canviar el curs de la història dels Estats Units.

Al tercer intent, el 21 de març, 30.000 persones van aconseguir anar des de Selma fins a Montgomery. A l'escalinata del Capitoli, el reverend Martin Luther King va pronunciar una de les frases a les quals activistes i polítics com Obama més han recorregut des de llavors: “L'arc de l'univers moral és llarg, però s'inclina del costat de la justícia”.

En tan sols tres setmanes, els activistes van passar de la primera i fallida temptativa de creuar el pont Edmund Pettus a protagonitzar els informatius i a veure com el president Johnson admetia que la discriminació “no és un problema dels negres, no és un problema del Sud... és un problema americà”.

Poques setmanes després, el Congrés va començar a estudiar el projecte de la Llei de Dret a Vot de 1965, que va suprimir els nombrosos obstacles als quals s'enfrontava la comunitat negra per anar a les urnes.

La història d'aquestes marxes pacífiques s'explica a la pel·lícula “Selma”, que va ser nominada per a l'Òscar a la Millor Pel·lícula de l'any 2014.

Cinquanta anys més tard, el 7 de març del 2015, Barack Obama, el primer president negre de la història dels Estats Units, pronunciava un discurs en aquell mateix pont on va dir: “aquella marxa no està acabada, però ens hi estem apropant”.

M'hauria agradat estar a Selma el 7 de març del 1965.

LA TRANSICIÓ ESPANYOLA

S'anomena **transició espanyola** al procés de desmantellament de la dictadura que va tenir lloc en morir Franco i va culminar amb l'establiment d'un règim democràtic. Seguidament es relacionen les principals dates d'aquesta transició:

20-11-75. Mor Francisco Franco, dictador d'Espanya des de feia gairebé 40 anys.

22-11-75. Joan Carles I és proclamat Rei d'Espanya.

Després de prendre possessió com a cap d'estat, el Rei Joan Carles I ratificà en el seu càrrec al President del Govern del règim franquista, Carlos Arias Navarro, però aquest, massa vinculat al règim anterior, presenta la seva dimissió l'1 de juliol de 1976.

5-7-1976. Adolfo Suárez és nomenat President del Govern pel Rei Joan Carles I.

Suárez es va dedicar immediatament a iniciar converses amb els líders dels principals partits polítics i forces socials emergents, continuant amb tots els tràmits necessaris per a dur Espanya cap a la democràcia, encara que amb molts entrebancs per part dels sectors més franquistes i grups terroristes de tots els colors.

També va promulgar una amnistia pels presos polítics.

18-11-76. La Llei de Reforma Política és aprovada per les corts provinents del franquisme i ratificada en referèndum el 15-12-76.

Aquesta llei deroga de forma tàcita el sistema polític franquista, preveu la redacció d'una Constitució i obre pas a la celebració de les primeres eleccions democràtiques.

15-6-77. Primeres eleccions generals.

Les guanya el partit Unión de Centro Democrático (UCD), que és l'encarregat de formar govern amb l'Adolfo Suárez de president. S'inicia el procés de redacció de la Constitució.

17-10-77. Es nomena a Josep Tarradellas com a president provisional de la Generalitat de Catalunya.

Tarradellas, que ja era president a l'exili des del 1954, va formar un govern de concentració amb dotze consellers per tal de redactar l'Estatut d'Autonomia de Catalunya.

25-10-77. Pactes de la Moncloa entre el govern, sindicats, associacions empresarials i partits parlamentaris.

En una situació de forta crisi i amb la necessitat d'afrontar una gran reforma industrial, econòmica, social i fiscal, es van adoptar per consens una colla de mesures impopulars però necessàries i efectives.

29-12-78. Entra en vigor la nova Constitució Espanyola, aprovada en referèndum el 6-12-78.

La redacció de la Constitució es va fer per consens de diverses forces polítiques. Es declara Espanya com un "estat social i democràtic de dret", la sobirania resideix en el poble espanyol, la forma de l'estat és una monarquia parlamentària de caràcter no confessional, es proclama una àmplia declaració de drets, s'aboleix la pena de mort, es configura Espanya com un estat autonòmic, es reconeix la cooficialitat de les altres llengües d'Espanya en els seus territoris, etc.

25-10-79. Es celebra un referèndum a Catalunya en el qual s'aprova el seu Estatut.

També és conegut com a Estatut de Sau, en memòria del lloc on es va redactar, i Estatut del 1979.

20-3-80. Se celebren les primeres eleccions autonòmiques al Parlament de Catalunya després de la Guerra Civil.

Les va guanyar Convergència i Unió i fou investit President de la Generalitat de Catalunya Jordi Pujol.

23-2-81. Aquest dia es va produir un intent fallit de cop d'estat per part del tinent coronel de la Guàrdia Civil Antonio Tejero i altres militars d'alta graduació.

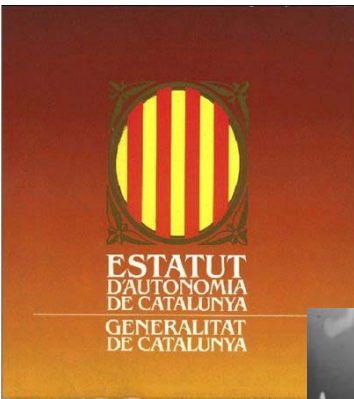
L'actuació decidida del rei va impedir que aquest intent prosperés. Va ser el moment més difícil de la nova democràcia, però a partir d'aquell moment no hi van haver més intents seriosos de desestabilitzar l'estat.

28-10-82. El Partido Socialista Obrero Español (PSOE) obté la majoria absoluta en les eleccions generals.

És la primera victòria en unes eleccions a Espanya d'un partit d'esquerres des de la prebèl·lica victòria del Front Popular de l'any 1936. En produir-se l'alternança política es pot donar per consolidada la democràcia espanyola.

La transició espanyola ha estat objecte de tota mena de controvèrsies: des d'aquells que la consideren admirable per desenvolupar-se de forma pacífica (exceptuant les víctimes del terrorisme), fins aquells altres que diuen que, en realitat, es va instal·lar una democràcia "vigilada" i "limitada", al quedar impunes tots aquells que havien participat en la dictadura. La qüestió és que en aquell moment es va arribar, partint d'una dictadura, a una democràcia amb un amplíssim consens i sense traumes, mostrant molt de seny i solidaritat.

En aquest cas no em cal dir que "m'hauria agradat ser-hi" perquè ja hi era, si més no als mítings i votacions que s'anaven efectuant.

EL MUR DE BERLÍN

El Mur de Berlín, denominat oficialment per la República Democràtica Alemanya (RDA) com Mur de Protecció Antifeixista i també sobrenomenat per part dels mitjans de comunicació i part de l'opinió pública occidental com Mur de la Vergonya, va ser part de la frontera interalemanya des del 13 d'agost de 1961 fins al 9 de novembre de 1989 i va separar la zona de la ciutat berlinesa sota control de la República Federal d'Alemanya (RFA), Berlín Oest, de la capital de la RDA, Berlín Est, entre aquests anys. Berlín Oest o Berlín Occidental era un enclavament pertanyent a l'espai econòmic de la RFA enmig del territori de la RDA. El Bloc de l'Est, dominat pels soviètics, sostenia que el mur va ser aixecat per protegir la seva població d'elements feixistes que conspiraven per evitar la voluntat popular de construir un estat socialista a Alemanya de l'Est. A la pràctica, el mur va servir per impedir l'emigració massiva que va marcar a Alemanya de l'Est i al bloc comunista després de la Segona Guerra Mundial.

Un mur de 45 quilòmetres dividia la ciutat de Berlín en dues, mentre que uns altres 115 quilòmetres envoltaven la seva part oest separant-la de la RDA. És a dir, el Mur constituïa la frontera estatal entre la RDA i l'enclavament de Berlín Oest. Va ser un dels símbols més coneguts de la Guerra Freda i de la separació d'Alemanya.

Moltes persones van morir en l'intent de superar la dura vigilància dels guàrdies fronterers de la RDA quan es dirigien al sector occidental. El nombre exacte no es coneix, però el Centre d'Estudis Històrics de Potsdam estima en 125 la xifra total de morts a la zona del mur.

El Mur de Berlín va caure la **nit del dijous 9 de novembre de 1989**, 28 anys després de la seva construcció. L'obertura del mur va ser conseqüència de les exigències de llibertat de circulació en l'ex RDA i les evasions constants cap a les ambaixades occidentals i per la frontera entre Hongria i Àustria, que va imposar menys restriccions des del 23 d'agost d'aquest any. Al setembre, més de 13.000 alemanys orientals van emigrar cap a Hongria. Poc després van començar unes manifestacions massives en contra del govern de l'Alemanya Oriental.

El 9 de novembre es va promulgar un pla que permetia obtenir visats per anar de visita a occident. El membre del Politburó Günter Schabowski va anunciar en una conferència de premsa, retransmesa en directe per la televisió d'Alemanya Oriental, que totes les restriccions havien estat retirades. Creient que podrien passar sense cap tràmit a l'altre costat, desenes de milers de persones van traslladar-se immediatament al mur, on els guàrdies fronterers no es van atrevir a disparar i per fi van obrir els punts d'accés.

Sense una ordre, sota la pressió de la gent, el punt de control de Bornholmerstraße es va obrir a les 23:00, seguit d'altres punts de pas, tant a Berlín com a la frontera amb la RFA. Malgrat tot, la veritable allau de persones va tenir lloc l'endemà al matí, el 10 de novembre de 1989.

Els ciutadans de la RDA van ser rebuts amb entusiasme per la població de l'Oest. La majoria dels bars propers al mur donaven cervesa gratis i els desconeguts s'abraçaven entre si.

Aquest mateix dia, els ciutadans berlinesos van començar a enderrocar el mur amb tots els mitjans de què disposaven (pics, martells, etc.).

A partir de llavors, la dissolució de l'URSS i dels seus llaços amb els restants països socialistes va ser imparable, culminant amb la independència de les quinze Repúbliques de la Unió Soviètica entre l'11 de març de 1990 i el 25 de desembre de 1991. La dissolució de l'estat socialista més gran del món també va marcar la fi de la Guerra Freda, iniciant-se un gran procés d'obertura política i reestructuració econòmica capitanejat pel líder soviètic Mijaíl Gorbatxov. És de justícia reconèixer que mai en la història de la humanitat s'havia dissolt un imperi tan poderós com el soviètic sense gairebé vessar-se sang.

Per tot això, m'hauria agradat estar a Berlín el 9 de novembre de 1989.

